

III. 4522 in

A FELSŐZEMPLÉNI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1911. AUGUSZTUS 29-ÉN MÁLCÁN
TARTOTT ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

PÉTER MIHÁLY
EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

XXXIV. FÜZET.

SÁROSPATAK.
NYOMTATTÁK DANI ÉS FISCHER A REF. FŐISKOLA BETŰIVEL.
1911.

III. 4322. i.

A FELSŐZEMPLÉNI
REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1911. AUGUSZTUS 29-ÉN MÁLCÁN
TARTOTT ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

PÉTER MIHÁLY
EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

XXXIV. FÜZET.

SÁROSPATAK.
NYOMTATTÁK DANI ÉS FISCHER A REF. FŐISKOLA BETŰIVEL.
1911.

A FELSZŐZEMPLÉNI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE 1911. ÉVI
AUGUSZTUS HÓ 29-ÉN MÁLCÁN TARTOTT ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak:

Hutka József esperes és Dókus László egyházmegyei gondnok kettős elnöklete alatt: Szegő Benő, Kozma Antal, Kádár János, Tudja Mihály, Virág József papi, Dókus Gyula, Bernáth Aladár, Thuránszky Tihamér, Nemes Sándor világi tanácsbírák.

Mint jegyzők: Péter Mihály papi fő-, Tomory Pál al- és Hubay Bertalan helyettes jegyző.

Mint egyházmegyei ügyész: Dr. Isépy Tihamér.

Horkay Bertalan abarai, Bottka Bertalan gercselyi, Séra János hardicsai, Böszörményi Sándor homonnai missiói, Máthé Miklós kisazari, Sallay Béla kisbárii, Horkay Lajos kistráskai, Bornemisza István ladamóci, Erdélyi András lasztóci, Kiss Tamás málcai, Helmeczi Antal miglészi, Sztankovics Lajos nagytráskai, Román Ernő nagytoronyai, Nyitray Lajos tussai lelkészek, Király Péter bánóci s. lelkész.

Mint egyházi kiküldöttek: Kolonay Tamás bánóci, Tóth János gondnok bodzásújlaki, Krajnyik Mihály gondnok deregnyői, Szakácsi Miklós gercselyi, Tarbaj János gondnok hardicsai, N. Tóth János gondnok kisbárii, Kozora Gyula gondnok kistráskai, Szombathy Antal gondnok ladamóci, Csíszár Kálmán főgondnok magyarizsépi, Nyomárkay Aurél főgondnok málcai, Könyves Andor tanító miglészi, Bajzát Imre gondnok nagytoronyai, Jakobácz György tussai, Majtényi István gondnok zempléni küldöttek, több tanító és számos érdeklődő.

Távolmaradását igazolta: Fejes István püspök s.-a.-újhelyi, Szombathy Antal kolbásai, Cseh Pál alsómihályi és Kozma Gedeon szöllőskei lelkészek és Nemes Lajos világi tanácsbíró, dr. Isépy Zoltán vil. fő- és dr. Besseney Zénó vil. aljegyző.

Tavaszi egyházmegyei gyűlésről való elmaradását utólag igazolta: Horkay Bertalan abarai lelkész.

1. A közgyűlés előtt a templomban istenístiztelet tartott, mely alkalommal Bornemisza István ladamóci lelkész imádkozott.

2. Dókus László gondnok üdvözölvén a közgyűlést alkotó tagokat és a szép számmal megjelent közönséget,

a közgyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

3. Egyházmegyénk ez év május hó 2-án Sátoraljauhelyen tartott közgyűlése 51. pontja a. hozott határozattal elrendelte, hogy a Dókus László egyházmegyei gondnokra választásával megüresedett világi tanácsbírói állásra, a szavazatokat az egyházak jul. 15-ig adják be. A kitűzött határidőig mindenik egyház beadta szavazatát, összesen 29.

A szavazatbontó bizottságnak Sátoraljauhelyen jul. 18-án tartott ülésében felvett jegyzőkönyv szerint a beadott 29 érvényes szavazat közül esett Nemes Sándorra 11, dr. Izsépy Zoltánra 8, Bajusz Andorra 4, dr. Besseney Zénóra 2, Thuránszky Zoltánra 1, Somogyi Bertalanra 1, Bernáth Aladárra 1, Isáák Jánosra 1 szavazat. Ekkép általános többséget senki sem nyervén, a két legtöbb szavazatot nyert Nemes Sándor és dr. Izsépy Zoltán között aug. 15-iki határidővel új szavazás rendeltetett el.

Az új szavazás eredményéről, Sátoraljauhelyen 1911. évi aug. hó 21-én felvett szavazatbontó bizottsági jegyzőkönyv szerint a beadott 29 érvényes szavazat közül esett Nemes Sándorra 16, Izsépy Zoltánra 13 szavazat. Ekkép az üreseedésben volt világi tanácsbírói állásra Nemes Sándor választott meg.

Nemes Sándor megválasztott tanácsbíró a hivatalos eskü letétele, esperes üdvözlő s megválasztottnak köszönő s magát a szolgálatra felajánló beszéde után, helyét a tanácskozás asztalánál elfoglalta.

4. Az egyetemes Konvent ez év ápril. 26—29. napjain Budapesten tartott ülésének 78. sz. határozatával az országos ref. lelkészi nyugdíj és özvegy-árvagyámintézeti ügyrendet véleményadás végett az egyházmegyékhez tette le.

Egyházmegyénk a szóban forgó ügyrendet általában véve helyesnek, célszerűnek tartja, s reméli, hogy ennek alapján eme nagy alkotásunk feladatának megfelelőleg fog működni; azonban a 20. §. második kikezdését, a hol az mondatik, hogy „A nyugdíjintézet ügyvitelét a Konvent által megállapítandó évi átalány fejében a konventi központi iroda látja el“, megváltoztatandónak véli. A „konventi központi iroda“, a mint címe is mutatja, a Konvent rendelkezése alatt álló intézmény s azért állított és tartatik fenn nagy költséggel, hogy a Konvent szolgálatában álljon. S ha a 158. §. szerint: „A lelkészek a jelen ügyrend alapján általuk kiállított lelkészi bizonyítványokért anyakönyvi kivonatokért és családi értesítőkért díjazást nem igényelhetnek s egyébként is természetesen szolgálatára tartoznak állani ezen fontos intézményünknek; s ha a 25. §. 6. pontja szerint: „A Magyar Földhitelintézet, tekintettel a nyugdíjintézet jótékony emberbaráti rendeltetésére, vagyonának kezelését, — eltekintve — a tényleges postaköltségek megfizetésétől, egészen díjtalanul fogja teljesíteni: nem tartanánk helyesnek, ha a központi iroda a nyugdíjintézet ügyvitelét évi átalány fejében teljesítené. A 20. §. második kikezdése tehát ekkép módosítandó: „A nyugdíjintézet ügyvitele a konventi központi iroda feladata.“

5. Egyházkerületünk 1911. május hó 16—18. napjain Miskolcon tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 35. pontja alatt, a Tanterv hit- és erkölcsstani részének, — melyet a jegyzőkönyvhöz csatolt függelékben egész terjedelmében kinyomatott, — minél szélesebb körű megismerését óhajtván: azt az egyházmegyékhez oly utasítással tette le, hogy erről szóló véleményeiket az egyházkerület őszi közgyűlésére adják be.

A szóban forgó dolgozat a tanítóegyesületnek adatván ki, ennek megbizásából az elnökség a következő véleményes javaslatot terjeszti be, megjegyezvén, hogy állásfoglalását,

megkönnyítette az, hogy az alsóborsodi tanítóegyesület a hit- és erkölcstani Tantervre vonatkozó dolgozatát, mely nyomtatásban is megjelent, egész terjedelmében rendelkezésére bocsátotta tanítóegyesületünknek.

Ezek után mély tisztelettel indítványozzuk, méltóztassék kimondani s ez iránt a főt. egyházkerületre felterjesztést tenni, hogy az Irodalmi Körnek a Tanterv hit és erkölcstani részére vonatkozó előterjesztése, az I—IV. osztály tananyagára vonatkozólag egész terjedelmében mellőztessék, részint azért, mert szakít az eddig teljesen kipróbált oktatási módszerrel s bibliai történetek helyett, francia és német mintára profán történeteket vesz fel s azokat is többnyire nem elég szerencsés megválasztásban; részint pedig, mert a III. és IV. osztály tananyaga annyira bő, és annyira tele van tömve ószövegségi történettel, hogy annak becsületes elvégzése ez osztályokban majdnem lehetetlenség. Fogadtassék el az I—IV. osztály számára azon tanmenet és tananyag, melyet az alsóborsodi tanítóegyesület terjesztett elő, miután azzal a célt jobban el lehet érni. Az V. és VI. osztály tananyaga úgy, miként az Irodalmi Kör tantervkészítő bizottsága előterjesztette. — Az énektanításra vonatkozó fejtegetés, illetőleg módszertani utasítás maradjon meg az Irod. kör fogalmazásában, azon külömséggel, hogy mondja ki a főt. kerület, amit Alsóborsod is kíván. miszerint „az énektanításra heti külön két óra legyen szánva. Általában véve, kevésnek tartjuk a vallástanításra, az osztályonkénti heti fél órát, amint az Irod. kör tantervkészítő bizottsága javasolja; az oktatás osztályonként legalább is heti két fél órát vegyen igénybe. A tantervvel kapcsolatban átdolgozandónak tartanók összes vallástani tankönyveinket, melyek stylus, s érthetőség szempontjából sok kívánni valót hagynak hátra. Azt sem hallgathatjuk el, hogy szükségét látnók egy vallástani vezérkönyv mielőbbi kiadásának is. Végül az állami tanterv és utasításnak, mely az Irodalmi kör szerint is örökbecsű igazságokat tartalmaz, átdolgozását feleslegesnek tartjuk, mert az állami tanterv úgy sem állhat ellentétben a ref. iskolák szellemével. De ugyanekkor szükségét látnók annak, hogy a főt. egyházkerület oly értelmű utasítást adna ki, mely szerint egyetlen iskola se legyen olyan, melyből hiányozzék ama tanterv és az ahhoz csatolt utasítás, mely tanítóink részére nevelő és utbaigazító.

Egyházmegyénk ez ügyben egy felterjesztést már küldött ugyan a főt. egyházkerületre és bár eme bizottsági vélemény azzal több ponton ellenkezik, de mert másfelől számos figyelemreméltót is tartalmaz: egyházmegyénk eme véleményét is felterjeszti. A főt. egyházkerület ez ügyben kiküldött bizottságának inkább módjában állhatván a vélemények egyeztetése, mint az egyházmegye plenumának.

6. U. e. egyházkerületi közgyűlés 32. sz. határozatával az egyházi ingó és ingatlan javak kezelésére vonatkozó szabályrendelet-javaslatot véleményadás végett az egyházmegyékhez tette le.

Miután az ingó és ingatlan javak kezeléséről szóló szabályrendelet-javaslat egy ízben már letézetett véleményezés végett az egyházmegyékhez s a szabályrendeletkészítő bizottság az egyházmegyék véleményeinek figyelembe vételével készítette el szóban forgó javaslatait: ezért is, de meg azért is, mert a szabályrendelet-javaslat minden tekintetben kielégítő munkát: egyházmegyénk annak változatlan elfogadását ajánlja a főt. egyházkerületnek.

7. Az Egyetemes Konvent 1911—238. sz. határozatával, tekintettel arra, hogy az egyházközségek minősítése körül nagy eltérések és zavarok vannak, amennyiben ugyanazokat az egyházközségeket a különböző egyházi hatóságok részint társegyházközségeknek, részint leány-, vagy fiók egyházközségeknek nevezik és tekintik, s tekintettel arra, hogy az E. T. I. t.-c. 12. §-ában előirt szabályzat vagy egyezés hiányzik, — felhívta az egyházkerületeket, hogy igyekezzenek a saját hatáskörükben a társ-, leány- és fiókegyházak közötti jogviszonyt szabályozni. Minek folytán egyházkerületünk felhívta egyházmegyénket is, hogy a társ-, leány- és fiókegyházközségek jellegére vonatkozó kimutatást terjesszen fel, s a szükséges szabályozást a törvény idevonatkozó §-a értelmében, esetleg közigazgatási bíróság közbejöttével, — eszközöljék.

E felhívásra 21 egyház adta be jelentését.

a) 1. Az alsómihályi anyaegyházban, melynek fiókegyháza K.-Kázmér, a jogviszony ez :

„Kiskázmér Alsómihályinak az E. T. 10. §. c) pontja értelmében fiókegyháza s mint ilyen, az alsómihályii ref. lelkész felügyelete alatt áll. Presbiteriuma szervezve van, azonban mivel semmiféle külön egyházi vagyona nincs, ez a presbitérium mindég az alsómihályii presbitériummal együttesen tanácskozik, külön tanácskozás tárgyát csak a hitélet képezi.

Joga van a lelkészválasztásba s tanítóválasztásba Alsómihályival együttesen részt venni s diplomát, iskoláját használni.

Kötelessége az egyházi épületek : templom, iskola-, lelkész és tanítói lak építéséhez s fentartásához híveinek vagyoni viszonyai szerint, mindég az alsómihályii presbitérium által megállapított kulcs szerint hozzájárulni. Ezen felül kötelessége a tanítónak 6 véka búzáat és 15 kor. fapénzt fizetni.

Jogait mindenkor gyakorolta, a reáeső terheket szívesen viselte és sem a két egyház közötti viszony, sem pedig a jogok és kötelességek élvezése vagy teljesítése miatt nézeteltérés a két egyház hívei között soha nem volt.*

2. Bánócon, melynek Lazony, Berettó, Gatály, Lask társegyházai, Vásárhely, Morva leányegyházai, Rákóc, Pazdics, Nagy- és Kiscsebb, Alsókörtvélyes, Leszna, Szuha községek, valamint Manótanya, Radoszcintanya, Ujháztelep, Liszoktanya, Dubnyiktanya, Blattamajor, Ridzinapuszta, Egresháztanya szórványai, — a jogviszony ez :

„Presbitérium e tárgyban semmi nemű újabb intézkedés szükségét nem látja, mert az E. T. I. t.-c. 11. §-a szerint az egyházközségek mostani beosztása és egymáshoz való viszonya törvényesnek tekintetik s e szerint

1. Bánóc anyaegyházközség 1610. óta.

2. Lazony, Berettó, Gatály és Lask Bánóc anyaegyháznak XVIII. század óta társegyházközségei és pedig külön önálló polgári községekben elhelyezve, Bánócon közös lelkészi hivatallal. Közös presbitériummal, közös templommal, közös kántorral és közös kántorlakkal. Ami illeti a kötelességeket és jogokat, azok az anya- és társegyházakban úgy az elejétől fogva fent álló gyakorlat és megszokás, miként a lelkészi és tanítói díjlevelek alapján egyenlők.

3. Bánóc anyaegyházhoz, mint leány egyházközségek : Vásárhely és Morva vannak csatolva, melyek önálló presbitérium vezetése alatt külön templomot és iskolát, kántori és tanítói állást tartanak fent s ennek terhei viselésén, valamint az addigi jogszokás és gyakorlat s a díjlevélileg bizonyított lelkészi fizetésen kívül a bánóci ref. lelkészi épületek fentartásához együttesen $\frac{1}{6}$ részben járulnak. Ennek ellenében igénybe vehetik a bánóci ref. lelkész szolgálatát, az egyh. adminisztráció terén, továbbá köteles a lelkész Vásárhelyen egy évben 6-szor s Morván 5-ször úrvacsorát osztani s a törvényes stóláért keresztelni, esketni, temetni s a rendes lelkészi fizetésért egyéb lelkészi teendőket is teljesíteni.

Azonkívül mindkét egyház presbitériumának tagjai a lelkész választásnál részt vesznek.

4. Fiókegyházközsége Bánóc anyaegyházközségnek nincs.

Szórványok azonban: Rákóc, Pazdics, Nagy- és Kiscsebb Alsó-körtvélyes, Leszna, Szuha községek, Manótanya, Radoszcintanya, Ujháztelep, Liszoktanya, Dubnyiktanya, Blattamajor, Ridzinapuszta, Egresháztanya. Amennyiben ezen szórványokon lakó ref. hívek az anyaegyház lelkészi és kántori fizetéséhez és egyházi épületek fentartásához nem járulnak hozzá, azonkívül, hogy ref. egyházi szempontok miatt a templomot, lelkész kántor szolgálatát igénybe vehetik, egyházi választásoknál semmi joguk nincs. Ugyanazon Egyh. ker. közgyűlés 92. sz. jkvi pontja szerint követelt egyházhatósági beosztás tekintetében is fenti polgári községekre nézve előbbiekben foglalt határozat tekintendő irányadónak.“

3. Bodzásujlakon, melynek Garany leányegyháza, a jogviszony ez :

„Ugy az anya, mint a leányközség joggal birnak a lelkészválasztásnál az egyházközségek érvényes szavazatait leadni, a lelkész szolgálatait igénybe venni. A garanyi ref. leányegyház azonban csak minden harmadik vasárnapon délelőtt veheti igénybe a lelkésznek, ki Bodzásujlakon lakik, templomi szolgálatát. Ha mégis a garanyi református leányegyházközség lelkésszel a tekintetben óhajt egyezséget kötni, hogy Garanyban gyakrabban jelenjék meg vasárnapi istentiszteletek tartására, e joga teljesen meg- s érintetlenül marad az anyaegyház részéről. A többi rendkívüli istentiszteleti cselekmények végzésére : pld. a keresztelés, esketés :

leányegyház jogot nyer arra, hogy amint a múltban volt, úgy ezután is kebelében veheti igénybe a lelkészt.

Az anya, s leányegyház kötelessége a lelkészlakot, annak épületeit rendben tartani s általában mindazt, mi tisztán a lelkészlak, melléképületek s udvar rendben tartásra vonatkozik, teljesíteni.

Még pedig a leányegyház $\frac{1}{3}$, az anyaegyház $\frac{2}{3}$ arányban. Köteles a leányegyház lelkész fogatának istentiszteletek végzése alkalmával istállót; úrvacsora osztás alkalmával istállót s ellátást biztosítani.“

4. Deregnyőn, melynek Szalók leány-, Butka fiókegyháza, így áll a jogviszony :

„A deregnyői anyaegyházhoz mint leányegyház tartozik Szalók, mint fiók egyház Butka. A szalóki leányegyház egy régebbi, 1896-ban létrejött szerződés szerint: évenként 6 úrvacsora osztás alkalmával, továbbá temetések, esketések, keresztelések, konfirmálás, egyház és iskolalátogatás, évváró vizsgák, betegeknek az uri szent vacsora kiszolgáltatása alkalmából, az egyházközséget érdeklő mindennemű presbiteri, közgyűlési határozatok hozatalánál, általában véve az egyházközséget, úgy szellemi, mint anyagi tekintetben érdeklő dolgokban a lelkészt kötelelességszerűleg igénybe veheti. Lelkész választásnál négy taggal képviselteti magát. Tanítóját, valamint a gondnokot és presbitériumot önmaga választja.

Ezzel szemben kötelezettsége: felügyelő lelkésznek évenként a hatszori úrvacsora osztásért fizet 21 (Huszoney) koronát és minden család tartozik egy fél napot kaszálni. Rendkívüli istentisztelet alkalmával v. bármely alkalomkor, a hatszori úrvacsora osztást kivéve, a lelkész részére fuvarról gondoskodik. Az anyaegyházat érdeklő anyagi ügyekben tekintettel csekély számára és szegény voltára, az eddigi szokás szerint részt nem vesz.

A butkai fiókegyház tagjai, mert azok többnyire változásnak kitett cselédek, csupán annyi joggal birnak, hogy rendkívüli istentiszteletek alkalmából veszik igénybe az anyaegyház lelkészét. Szabályzat szerint megállapított kötelességei nincsenek.“

5. Gálszécsen, melynek Kohány, Gerenda társ, Visnyó, Szécsmező, Szacsúr, Dargó, Bacskó, Tarnóka, Kereplye, Sztankóc községek, valamint Kincses és Albinpuszták szórványai, a jogviszony ez:

„Az anyaegyházhoz tartozó társegyházak és szórványok századok óta egy közös presbitériumot alkotnak, együtt tartják fel, az anyaegyházban levő templomot, lelkészlakot, iskolát és tanítóilakot és melléképületeit. Egyforma jogokat és kötelességeket élveznek a hívek, bárhol lakjanak. Százados fejlődés eredménye ez, melyet az E. T. idevonatkozó §-ai is elismernek, sőt megerősítenek. Kivétel csak az egyházi adó fizetésnél van, — mely a szórványokban lakókra az E. T. idevonatkozó §-ai alapján rovatik ki.“

6. Hardicsa, melynek Töketerebes leányegyháza, nem részletezte a jogviszonyt.

7. Kászó, melynek Barancs fiókegyháza, hasonló képen nem.

8. Homonnán, melynek Mezőlaborc, Szinna, Sztropkó, Varannó fiókegyházai, továbbá a mezőlaborci, szinnai, sztropkói, varannói járások területén lévő minden polgári község, puszta, vagy tanya, szórványa; a n.-mihályi járás területéből pedig a vasutvonalmentén Nátafalva vasuti állomásig fekvő minden őrház szintén szórványai körébe tartozik, a jogviszony a következőkben áll:

Szabályozza a jogviszonyt mindenekelőtt általánosan az egész missziói körre kiterjedőleg az 1905. évi Egyezmény (E.-megyei jegyzőkönyv 1905. őszi gyűlés 10. pont) azonkívül külön megállapodás történt az egyes fiókegyházakkal.

A szinnai fiókegyházzal történt megállapodás szerint (1903. szept. 20. jegyzőkönyv) minden évben kétszer tartozik a lelkész ott istenítiszteletet tartani, egyszer tavaszkor hazafias ünnepélyt, másodszer újkenyéri hálaünnepet szept. hónapban. A fiókegyház hívei pedig fizetik a ref. egyházi törvényekben kiszabott egyházi adót. A mezőlaborci fiókegyházzal történt megállapodás szerint köteles a lelkész minden sátoros ünnep második napján ott istenítiszteletet tartani, azonkívül egyszer a nyár vagy az ősz folyamán újkenyéri hálaünnepet.

A sztropkói fiókegyházzal történt megállapodás szerint a lelkész köteles évenként legalább egyszer, de lehet többször is, istenítiszteletet tartani tetszés szerinti időben. A varannói fiókegyházzal történt megállapodás szerint istenítisztelet tartandó minden sátoros ünnepet megelőző vasárnap, azonkívül márc. 15-én és szeptember 2. ik vasárnapján. Mindezek a fiókegyházak a ref. egyház törvényeiben előírt kulcs szerint kötelesek egyházi adót fizetni az anyaegyház pénztárába.

9. Kisazar, melynek társegyháza N.-Azar, Zebegnyő, Szécskeresztur szórványa, nem ir a jogviszonyról.

10. Kolbása, melynek Kozma, Szilvásújfalu községek, valamint Bércpuszta, Dancpatakmajor és Hegyaljamajor, valamint a kozmai és szilvásújfalui határban lakók szórványai, nem tud a jogviszonyról.

11. Lasztoméron, melynek Rebrény, Füzesér társ-, Nagymihály fiókegyházai, Laborcszög, Kráska, Mocsár, Dénesfalva, Tarna, Izbugya, Ordasfalva, Tapolyán, Petróc, Nátafalva, Sztankóc, Szuha községek, valamint Sztrázspuszta, Troganó, Gáborka, Megyópuszta, Alsó- Felső-Bethlen-tanya szórványai, a jogviszony ekképen áll :

„Az anya-, társ-, fiókegyházak és szórványok közötti jogviszonyt százados gyakorlat szabályozza. Ugyanis a XVIII-ik századbeli üldözések szomorú idejében a 80 évig lelkész nélkül levő lasztoméri ref. gyülekezet mindjárt a békésebb idők hajnalán 1784—1785-ben újból szervezkedvén: a szomszédos Rebrény és Füzesér községek református vallásu lakói, a lasztoméri anyaegyházhoz társegyházul csatlakoznak. Fizették életnemüvel, szénával, fával és gyalog nap járandósággal a lelkészt, s vagyonuk és népességük arányában úgy járultak a parochia és templom építéséhez és fentartásához, mint az anyaegyház hívei, s ezekkel egyenlően élvezték törvényadta jogaikat is. A rebrényi és füzeséri társegyházakra nézve ez a beosztás és jogviszony szállott nemzedékről, nemzedékre ; ez áll fen ma is és az E. T. I. t.-c. 11.-ik §-a szerint, „az egyház-községek mostani beosztása és egymáshoz való jogviszonya törvényesnek tekintetik.“ A fiókegyház és szórványok pedig sem a lelkész fizetéséhez, sem az egyház fentartásához nem járultak és nem járulnak, de egyháztagsági jogokat sem élveznek semmit — azonkívül, hogy az anyaegyház templomába járhatnak s a lelkész és kántor szolgálatát rendkívüli esetekben is külön fizetésért igénybe vehetik.“

12. Lasztóc, melynek N.-Kázmér fiókegyháza, a jogviszonyt így tünteti fel :

„Lasztócnak, Nagykázmér az E. T. 10 §. c) pontja értelmében fiókegyháza s mint ilyen a lasztóci lelkész felügyelete s vezetése alatt áll. Mint fiókegyháznak joga van a lelkész választáshoz,

azomban a Lasztóccal közösen viselendő terhekből, minők a parochiális épületek, s a kántori lak fentartása, ki nem veheti részét, mivel szegénysége miatt arra sem képes, hogy kicsi templomát rendben tartsa.

A lelkészi fizetéshez eddig is nagyon csekély összeggel járult hozzá, a lélekszám apadásával pedig még ez a csekélység is nem-sokára elmarad. A tanító, mint a lelkésznek a templomi szolgáltatásban helyettese, egy darabka rétet kapott az egyháztól, ha azonban mint az ez idő szerint is megtörtént, a tanító nem hajlandó a lelkészt a templomi szolgáltatásban helyettesíteni, a rétet jövedelme az egyházat illeti s az ezt a bérjövédelmet minden évben szívesen adja a lasztóci egyháznak.

13. Legenye, melynek Csörgő szórványa, a kettőjük közti jogviszonyt nem érinti.

14. Málca, melynek Kácsánd, Márk, Falkus, Petrik társ-egyházai, Dubróka, Dubróka-Komonya, Zsámiska, Szegény, Málomás, Trinkelytanyák szórványai, a jogviszonyt így festi:

„Málca és a hozzátartozó Kácsánd, Márk, Falkus, Petrik és Dubróka községek már emberemlékezet óta, egymással szemben következő viszonyban vannak: a Málcán lakó református egyháztagok birtok aránylag éppen úgy fizetnek papnak, tanítónak és harangozónak, mint a Kácsándon, Márkon, Falkuson, Petriken lakó ref. egyháztagok. Ugy a rendes, mint a rendkívüli kivetéseknel is egyformán rovatnak meg birtokaránylag, úgy a Málcán, mint Kácsándon, Márkon, Falkuson, Petriken lakó reformátusok. Továbbá közös templommal és közös presbitériummal tartatnak fel egy lelkészi és egy tanítói hivatalt, tehát az egyházi törvény 1. t.-c. 10. §. a), b) pontja szerint Málcának társegyházai:

Kácsánd, Márk, Falkus és Petrik, nem pedig fiókegyházai, mint a névkönyvekben hibásan vannak megnevezve: jól lehet az adatok beszolgáltatásánál úgy lett bejelentve, hogy Málcának nem fiókegyházai, hanem társegyházai a nevezett községek, mivel mint már jelezve volt, már ősidőktől úgy van, miszerint a Kácsándon, Márkon, Falkuson és Petriken lakó reformátusok, éppen úgy rovatnak meg egyházi adóval, mint a Málcán lakók. Közös presbitériummal, közös templommal tartanak fel egy lelkészi hivatalt.

15. Migléc, melynek Vécse társegyháza, a jogviszonyról a következő előterjesztést adja:

„Szabályzat.

A migléci ref. egyház presbitériuma: illetve a migléci ref. anya- és a vécsi társegyház tagjai az anya- és társegyház közötti viszonyt s az abból származó jogokat és kötelességeket a következőleg állapítja meg.

1. A vécsi egyház jellegére nézve társegyház.

2. Az anya- és társegyház ügyeit a közösen választott presbitérium intézi.

3. Ugy az anya-, mint a társegyháznak külön gondnoka, de közös pénztárnoka van.

4. Az egyházmegyei, egyházkerületi stb. járulékokat a közös pénztár fedezi.

5. A társegyház tagjai ugyanazon jogokat gyakorolják, mint az anyaegyház tagjai, de ugyanazon kötelességeket is tartoznak teljesíteni.“

16. Zemlén, melynek K.-Ujlak, Pálfölde, Szentmarja fiókegyházai, csak ennyit ír a jogviszonyról:

„Kisujlak, Szentmarja, Pálfölde fiókegyházak, hívei a régi gyakorlat szerint, templom, paplak, tanítóilak építésénél osztályozás szerint $\frac{1}{3}$ részt fizetnek. Presbitérium nincs.“

17. M.-Izsép, melynek Cselej, Szécsegres, Pelejte, K.-Ruszka eddig fiókegyházai voltak, — most ezek, a szabályosan meg-ejtett tárgyalás folyamán, társegyházai lettek, — de jogaik és kötelességeik csak azok maradtak, melyek eddig, mint fiók-egyházakat terhelték, erről azonban nem ad felvilágosítást.

18. N.-Toronyán, melynek leányegyháza K.-Toronya, a jogviszonyt, mint a lelkész írja, az 1875. ápril. 27—29. napjain, Miskolcon tartott egyh. kerületi gyűlés 53. sz. és a f.-zempléni egyházmegye 1878. febr. 13-án tartott közgyűlése 12. sz. határozata szabályozza.

19. Tusán, melynek fiókegyházai: Tusaujfalú, Bosnyai (Bosnyica), Szécsudvar (Techna), Parnó községek, s Bisce és Hunkócpuszták szórványai, a jogviszony így áll:

„Tusaujfalú hívei Tusával egyformán adóznak. Hór híve ellenben csak a belhivatalnokok fizetéséhez és a templom fen-tartásához járulnak hozzá. Szórványban lakók semmit sem fizetnek“.

20. Kistráskán, melynek társegyháza Hegyi, a jogviszonyt a következő egyezség szabályozza:

„Végleges egyezségi levél.

Kistráska és Hegyi egyház alúlirott napon, a folytonos köztök létező egyenletlenségek miatt, az anyaegyházban lévő tanítói s lelkeszi fundusokon lévő épületek újonnan építkezése, s a már megépített épületek rendbentartása végett következő végörök egyezsége léptek.

1. A most építendő iskola újjá építésekor fizet a hegyi leányegyház 70 frt. oszt. ért., az anyaegyház pedig 100 oszt. ért., azaz száz oszt. ért. forintot.

2. Akár paplak, akár tanítóilak, vagy iskola, vagy akármely más épületrész építkezése újonnan tervezetik, vagy építkezés foganatba vétetik a hegyi leányegyház mindig a 3-ad azaz harmadrészt tartozik, úgy munka, mint anyag, vagy pénz, vagy természetben kifizetendő termésből.

3. A kistráskai anyaegyház pedig 2 részt fizet a fent írt részletekből.

4. Az iskola rendben tartása, vagyis épületek körüli javítások folytonosan a hegyi leányegyházat terheli.

5. A lelkeszi lak s az azokon épült egyes épület részek fenntartása kölcsönösség tekintetéből az anyaegyházat terheli.

6. Ezen egyezség levél párban kiadatott.

7. Felolvastatván s kellőleg megmagyaráztatván, minkét egyház hívei kölcsönös beleegyezése után saját kezök keresztvonása által megerősített.

Pótegyezség.

A Kistráskai és Hegyi társegyháznak alúlirott presbiterei a tullanpon foglalt egyezség levél, kettő, három, öt és hat pontjait akként módosítják, illetőleg világítják meg, hogy kivéve a Hegyi községben lévő templomot, minden közös használatra szánt új építkezés $\frac{2}{3}$ részben Kistráskát, $\frac{1}{3}$ részben Hegyit fogja terhelni. A paplak és a hozzátartozó épületek javítási, rendbentartási és beruházási költségei kizárólag 30 frton alúl — helyesebben ha az időközi javítás s beruházás 30 frt. költséget meg nem halad, — Kistráska községet terheli. Az iskola, tanítóilak és azokhoz tartozó épületek javítása, beruházása, épentartása, ha az időközi javítás,

beruházás költsége a 30 frtot meg nem haladja, kizárólag Hegyi községet terheli, tartozik azonban az iskola tisztán és épentartásához Kistráska község évenként egy vakolás, egy meszelés és egy surolással hozzájárulni. A paplak, tanítólak, iskola és ezekhez tartozó melléképületek, minden olyan időközi javítása, beruházása, mely 30 forintnyi költséget meg halad, a két társegyházat, akként terheli, hogy annak $\frac{1}{3}$ részét Hegyi, $\frac{2}{3}$ részét Kistráska viseli.

Kelt Hegyiben, 1899. év augusztus hó 27-én.

Záradék.

Az előző oldalon lévő 1879. január 19-én kelt és 1899. aug. 27-én módosított egyezségi levelet, úgy Kistráska anya, mint Hegyi társ egyházközség presbitériuma elfogadja, módosítást csupán az 1899. augusztus hó 27-én kelt pótegyezség ama pontjára tesz, a mely szerint az iskola súrolása, vakolása, tisztántartása egyszer Kistráska, másszor Hegyi társegyház köteletségévé tétetik.“

Kistráska, 1911. augusztus hó 20-án

21. Gercsely, melynek Kiszte fiókegyháza, Zemplén-Kelecsény szórványa: jul. 30-án tartott presbyteri, s aug. 13-án tartott közgyűlésében a zemplén-kelecsényi egyházat társegyházzá változtatta, s mind az anya- és fiók- s mind az anya- és társegyház közötti jogviszony rendezésére nézve új egyezséget kötött, melyet a kiszteiek elfogadtak, a zemplén-kelecsényiek nem irtak alá. Az előbbi két egyház között a jogviszony ez:

„Egyezés.

Mely egyrésről Gercsely anyaegyház és Kiszte fiókegyház hívei között a következőleg köttetett:

1. Gercsely anyaegyház hívei a kiszte fiókegyház híveinek, kivéve saját templomának építési, javítási, fentartási ügyeit — minden egyéb a fiókegyházat is érdeklő ügyben befolyást enged.

2. A közösen érdeklő ügyekben közös presbiteri, vagy a szükséghez képest egyházi közgyűlést tartanak, az ott hozott határozatok — ha azok ellen senki nem felebezett — kötelező erővel bírnak.

3. Azon esetben, ha a fiókegyház hívei, egy vagy más, őket is érdeklő ügyben, egy vagy más el nem fogadható ok miatt, a gyűlésen megjelenni vonakodnának, s kétszeri meghívás mellett is

megmaradnának, azon esetben, anyaegyház hívei maguk hoznak határozatot, azonban az a fiókegyház híveivel közlendő, ellene nem tetszés esetén, a törvényes határidő alatt felelbezhetnek.

4. A kisztei fiókegyház, miután saját templomot tart fen, ez okból csakis a lelkészlak és melléképületének építéséhez és javításához köteles hozzájárulni $\frac{1}{3}$ részben. Egyéb kisebb évenkénti kiadások, vagy kisebb mérvű javítások költségeivel őket terhelni nem lehet.

5. A fiókegyház hívei az anyaegyház ingó és ingatlan vagyonából semmi részt sem követelhetnek, magukénak nem tarthatnak; azonban a lelkészlak és melléképületei $\frac{1}{3}$ részben — miután építéséhez és javításához hozzájárultak s jövőben is hozzájárulnak: jogos tulajdonuk.

Ezen egyezség minden egyes pontja, — ha azt a felsőbbtség megerősíti, — úgy az anya, mint a fiókegyház híveire egyetemlegesen kötelező, annak megváltoztatása csakis mindkét fél beleegyezésével, a felsőbb egyházi hatóság jóváhagyásával történhetik.“

Alsómihályi, Bánóc, Bodzásujlak, Deregyő, Gálszécs, Homonna, Lasztomér, Lasztóc, Málca, Migléc, Zemplén, Nagytoronya, Tusa, Kistráska, Gercsely, illetve az előterjesztés szerint a hozzájuk beosztott társ, leány, fiókegyházak és szórványok jellege és a közöttök lévő jogviszony, tekintettel az E. I. t-c. 11. §-ára, mely szerint „az egyházak mostani beosztása és egymásközötti jogviszonya törvényesnek tekintetik, — tudomásul vétetik, ugyszintén Hardicsa és Tőke-terebes, Kazsó és Barancs, Kis- és Nagyzsar, Kolbása, és a melléje beosztott egyházak, Legenye és Csörgő, M.-Izsép és a melléje beosztott egyházak jellege, de felhívtnak, hogy a jogviszonyra vonatkozólag jövő gyűlésünkre adjanak jelentést, s ha az szabályozva nem volna, az E. T. I. t-c. 11. §-ának második kikezdése szerint járjanak el, s mind a 29 anyaegyház és a melléjük beosztott társ-, leány-, fiókegyházak jogviszonyáról, akkor együttesen fog egyházmegyénk a főt. egyházkerületnek részletes kimutatást készíteni. Bánóc és Lasztomér azon-

ban Szuha hovatartozása ügyében szabályosan járjanak el.

b) Nem adtak jelentést sem a jellegre, sem a jogviszonyra nézve a következő egyházak, melyeknek jellege e szerint csak a névkönyvből állapítható meg :

1. *Abara*, melynek Nézpest fiókegyháza.
2. *Csarnahó*, mely anyaegyházhoz egyetlen egyház sem tartozik.
3. *Kisbári*, melynek Nagybári leányegyháza.
4. *Ladamóc*, mely magában álló anyaegyház.
5. *Magyarsas*, melynek Szürnyeg, Imreg leányegyházai, Céke és Kásó fiókegyházai.
6. *Nagyráska*, mely magában álló anyaegyház.
7. *Sátoraljauhely*, melynek Hoszuláz fiókegyháza.
8. *Szöllöske*, melynek Borsi társegyháza, Bodrogszerdahely leány- és Bodrogszög fiókegyházai.

Csarnahó, Ladamóc, Nagyráska kivételével, melyek magokban álló anyaegyházak, a többi felsorolt egyházak felhívatnak, hogy a hozzájuk beosztott egyházak jellegére és a közöttök lévő jogviszony rendezésére vonatkozólag előterjesztéseket a jövő közgyűlésre adják be.

8. Az Egyetemes Konvent, tekintettel arra, hogy egyházhatóságilag az ország számos oly polgári községe nincs beosztva, melyekben reformátusok laknak és sok ilyen polgári községet több református egyházközség tart magához tartozónak, az E. T. I. t.-c. 11. és 105. §-aira való hivatkozással egyházkerületünk útján, egyházmegyénket is felhívta, hogy a területökbe eső községeket, tekintet nélkül arra, hogy van-e most bennök református, osszák be, mert átköltözések folytán a helyzet megváltozhatik.

Egyházmegyénk, tekintettel arra, hogy e felhívásra, az Egyetemes Konvent 96. sz. felhívására adott előterjesztésében már felelet van adva: felhívja a főjegyzőt, hogy annak alapján, egy rovatos kimutatást készítsen, s terjessze azt fel a főt. egyházkerületre. A Kimutatás itt következik:

Kimutatás

a felsőzempléni ref. egyházmegye területén lévő anya-, társ-, leány-, fiók-
egyházakról és szórványokról.

Sorszám	Anyaegyház	Társ- egyháza	Leány- egyháza	Fiók- egyháza	Szórványa
1	Abara			Néapest	
2	Alsómihály			Kiskázmér	
3	Bánóc	Lazony, Berettő, Lask, Gatály	Vásárhely, Morva		Rákóc, Pazdics, Nagy- és Kiscsebb, Alsókörtvélyes, Leszna, Szuha, Manó- tanya, Dubnyik-tanya, Blatta-major, Ridzina- puszta, Egresház-tanya.
4	Bodzásujlak		Garany		
5	Csarnahó				
6	Deregnyő		Szalók	Butka	
7	Gálszécs	Kohány, Gerenda			Visnyó, Szécsmező, Sza- csur, Dargó, Tarnóka, Bacskó, Kereplye, Sztan- kóc községek, Kincses és Albin-puszta.
8	Gercsely			Kiszte	Zemplén-Kelecsény.

Sorszám	Anyaegyház	Társ- egyháza	Leány- egyháza	Fiók- egyháza	Szórvány
9	Hardicsa		Tőke- terebes		
10	Homonna			Mezőlaborc Szinna, Sztropkó, Varannó	Sztropkói, varannói, szin- nai, mezőlaborci járások területén lévő minden polgári község, pusztá vagy tanya. A nagymi- hályi járásból Nátafalva állomásig levő őrházak.
11	Kazsó			Barancs	
12	Kisazar	Nagyazar			
13	Kisbári		Nagybári		
14	Kisráska	Hegyí			
15	Kolbása				Kozma, Szilvásujfalu, Bérc-pusztá, Dancpatak- major, Hegyalja-major, valamint a kozmai, szil- vásujfalui határban lakók.
16	Ladamóc				
17	Lasztomér	Rebrény, Füzesér		Nagy- mihály	Lahorcszög, Kráska, Mo- csár, Dénesfalva, Tarna, Izbugya, Ordásfalva, Sztankóc, Szuha közsé- gek, Troganó, Gáborka, Megyő-pusztá, A - Felső- Bethlen-tanya, Sztrázs- pusztá.

Sorszám	Anyaegyház	Társ- egyháza	Leány- egyháza	Fiók- egyháza	Szóránya
18	Lasztóc			Nagy- kázmér	
19	Legenye				Csörgő.
20	Magyarizsép	Cselej, Szécsegres, Pelejte, Kisruszka			
21	Magyarsas		Szürnyeg, Imreg	Céke, Kásó	
22	Málca	Kácsánd, Márk, Falkus, Petrik			Dubróka, Komonya, Zsámiska, Szegény, Málomás, Frinkely-tanyák.
23	Miglész	Vécse			
24	Nagyráska				
25	Nagytoronya		Kistoronya		
26	Sátoraljauhely			Hoszúláz	

Sorszám	Anyaegyház	Társ- egyháza	Leány- egyháza	Fiók- egyháza	Szórványa
27	Szőllőske	Borsi	Bodrog- szerdahely	Bodrog- szög	
28	Tusa			Tusaujfalu, Bosnyica, Szécsudvar Parnó	Bisce, Hunkócpuszták.
29	Zemplén			Kisujlak, Pálfölde, Szentmarja	

A felsőzempléni ref. egyházmegye 1911. augusztus 29-én tartott közgyűlése 8. sz. jkönyv alapján összeállította

Péter Mihály
egyházmegyei főjegyző.

9. Egyházkerületünk 1911. május 16—18. napjain Sárospatakon tartott közgyűlése 33. pontja szerint, a Gusztáv Adolf egyesület az egész magyarországi ref. egyház területéről, — a rendelkezésére álló összeg miatt, évenként csak 10 egyházat segélyezhet, s így kerületenként csak 2—2 egyházat. A főt. egyházkerületnek e 2 egyházat az 1912. évre már most lévén szükséges kijelölnie, egyházmegyénknek is fel kell terjeszteni azon egyházat, melyet segélyre ajánl.

Egyházmegyénk a Gusztáv Adolf-féle segélyre a csarnahói egyházat ajánlja, mint a melynek lakossága nagyon szegény, s az egyház soknemű szükségben szenved, hitbúzgósága pedig ismeretes.

10. U. e. egyházkerületi közgyűlés j. k. 147. pontja szerint, a tiszánineni egyházkerület által készített népiskolai

szervezet és tanítói szolgálati pragmatikáról szóló munkálat kiadatott az egyházmegyéknek, hogy tanítóegyesületeik s tanügyi bizottságaik kölcsönös hozzászólása után, adjanak róla véleményt az 1912. évi őszi közgyűlésre.

Az esperes felhivatik, hogy a szóban forgó munkálatot szerezzé be, adja ki a tanítóegyesületnek és tanügyi bizottságnak s ezek véleményének beérkezése után, fog egyházmegyénk állást foglalni, melyet kellő időben a főt. egyházkerületi közgyűléshez juttat.

11. F. évi tavaszi e. m. gyűlés 34. p. utasította a szőlőskei egyházat, hogy iskolájának és a tanítói lakás felépítésének tervét és költségvetését terjessze be, hogy az a legközebbi őszi gyűlésen tárgyalható legyen.

A szőlőskei egyház az iskola és tanítói lakás felépítésére vonatkozó összes iratokat, valamint az ennek céljaira eszközölt kivetést bemutatja, kérve ezeknek megerősítését.

Egyházmegye a bemutatott okmányok alapján az építkezésre az engedélyt megadja s az erre eszközölt kivetést megerősíti.

12. U. e. évi tavaszi e. m. gyűlés 35. pontja utasította a nagybárii egyházat, hogy miután a tanítói lakás építkezési szerződéseinek letárgyalásánál az E. T. I. t.-c. 43. §-ának 2-ik kibekezdése nem vétetett figyelembe, e törvény szem előtt tartásával tárgyalja le az ügyet, s az erről szóló jegyzőkönyveket az esperesi hivatalhoz terjessze be.

A nagybárii egyház ez utasításnak megfelelt, a törvény szerinti letárgyalást eszközölte s egyúttal jelenti, hogy a tanítói lakás készen van.

Örvendetes tudomásul szolgál.

13. U. e. tavaszi egyh. m. gyűlés 38. pontja utasította a csarnahói egyházat, hogy az iskolai felszereléseket szerezzé be.

Miután jelentést nem adott s a felszerelés a körlátógatóság jelentése szerint még most sem szereztetett be: egyházmegyei közgyűlés megbízta az esperest, hogy az összes szükséges tanszereket a csarnahói iskola részére és számlájára rendelje meg s annak árát a gondnoktól vegye be.

14. Folyó évi tavaszi e. m. közgyűlés 41. pontjára gál-szécsi lelkész és főgondnok jelentik, hogy az egyház az általa kölcsönvett tőkének második részletét, 100 koronát visszafizette.

A jelentés tudomásul vétetvén, az ügy továbbra is nyilvántartásba helyeztetik.

15. U. a. gyűlés 42. pontjára esperes jelenti, hogy a morvai egyház 2100 korona adósságából semmit sem törlesztett, mivel a templomépítés minden erejét lekötötte.

E. m. közgyűlés e jelentést tudomásul veszi s az ügyet továbbra is nyilvántartja.

16. A ladamóci egyház a tavaszi e. m. közgyűlés 43. pontjára való hivatkozással beterjeszti az új kántor-tanítói díjlevelet 3 példányban, továbbá ezzel kapcsolatban Zemplén-vármegye közigazgatási bizottságának 1924/1911. sz. határozatát s mellékli továbbá a díjlevél alapját képező s 1911. április 20-dikán felvett javadalmi jegyzőkönyvet.

A közigazgatási bizottság fentebbi számú határozatával a díjlevél alapját képező javadalmi jegyzőkönyvet minden megjegyzés nélkül jóváhagyta. E. m. közgyűlés, miután a díjlevél szabályszerűen letárgyaltatott s aláíratott, azt megerősíti s a főtiszteletű Egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti s egyszersmind e határozatát átmeneti intézkedések megtétele céljából Zemplén-vármegye közigazgatási bizottságával is közli.

17. Tavaszi e. m. közgyűlés 45. jegyzőkönyvi számú határozatában utasította a lasztoméri egyházat, hogy sürgősen intézkedjék az iskolai ingatlanok átíratása iránt; — a tussai s gercselyi egyházakat pedig arra, hogy az őszi közgyűlésig multhatatlanul tegyenek érdemleges jelentést az ingatlanok átírásának mibenléte felől. Ez utasításhoz képest lasztoméri lelkész jelenti, hogy ő az e. m. ügyészt 1911. március 14-én az átírás keresztülvitelére postai úton felkérte, június 19-én a telekkönyvi másolatot is megküldte. Tussai lelkész jelenti, hogy ő már régebben megküldötte az ügyésznek az iskolai ingatlan telekkönyvi számát s az átírás költségeire 60 koronát. Bővebbet mindkét egyház az ügyésztől vár. Gercselyi lelkész jelenti, hogy az átírás a telekkönyvi helyesbítés alkalmával megtörtént.

E. m. ügyész jelenti, hogy a lasztoméri ingatlan átíratás ügye a telekkönyvi hivatalnál van; a tussai ügghöz pedig a telekkönyvi térképet kell beszerezni; ezért ez ügyek továbbra is nyilvántartatnak. Gercselyi lelkész jelentése tudomásul vétetik.

18. U. e. közgyűlés 50. sz. határozattal felhívta egyházmegyénk a homonnai egyházat, hogy a Mezőlaborcon építendő templom részére szükséges 1000 kor. egyszersmindenkori segély iránti kérvényét jelen közgyűlésünkre adja be.

E felhívásra lelkész élőszóval jelenti, hogy a templomra vonatkozó, s az államépítészeti hivatal által készítendő költségvetés nem lévén készen, kérvényeket jelen közgyűlésünkre be nem adhatták.

Utasítatnak, hogy ez ügyre vonatkozó iratokat a következő közgyűlésig készítsék el s oda adják be.

19. U. e. közgyűlés 50. sz. 2. alpontja alatt hozott határozatra hivatkozással esperes jelenti, hogy a Varannón építendő prot. templom ügyében a helyszínén közös bizottsági ülés volt, — a tárgyalásról felvett jegyzőkönyv azonban a távollevő vil. aljegyző kezei közt van.

Ugyancsak jelenti, hogy a varannói egyház tagjai, miután

a megjelenésben akadályozva vannak, — kéri a tárgyalásnak a következő közgyűlésre halasztását.

Az ügy tárgyalása e kettős szempontból a tavaszi közgyűlésre halasztatik.

20. A ladamóci református egyház 1800 koronát kitevő regale-válttság címen fennálló löketartozásának ügye, miután az 1908. évi tavaszi e. m. közgyűlés 51. jegyzőkönyvi számú határozatával megengedte, hogy törlesztését 1912. évben kezdhesse meg :

továbbra is nyilvántartásba helyeztetik.

21. U. e. évi tavaszi e. m. gyűlés 52. pontja szerint, miután Dókus László vil. tanácsbíró egyházmegyei gondnokká választatott, a számvevőszéki, missiói, egyházmegyei nyugdíj és segélyosztó bizottságokban 1—1 tagsági hely megüresedett.

Egyházmegye számvevőszéki és missiói bizottsági taggá Nemes Sándor, egyházmegyei nyugdíjbizottsági taggá Bernáth Aladár és segélyosztóbizottsági taggá Dókus Gyula világi tanácsbírákat választja meg.

22. U. e. közgyűlés 53. sz. határozatára vonatkozólag a tusai lelkész jelenti, hogy a hóri egyház az egyházkerületi 6000 kor. kölcsönt megkapta s iskolaépítésre fordította, a domesztikai kölcsön hova fordításáról szóló jelentése azonban nem lévén szabályosan felszerelve,

ez a lelkésznek azzal adatik vissza, hogy a domesztikai segély mikénti felhasználásáról, felosztásáról presbyteri határozattal számoljon be.

23. Tavaszi e. m. közgyűlés 59. jegyzőkönyvi számú határozatával a Kálvineum végrehajtó bizottságának abbéli kérelmét, hogy egyházmegyénk évi 100 korona állandó segélyt vállaljon el, az elnökségnek adta ki, hogy e tekintetben őszi közgyűlésünkön javaslatot tegyen. Elnökség jelentése

szerint e. m. ilyen alap hiányában nem kötheti le magát s az államsegély is teljesen ki van merítve.

E. m. közgyűlés elnökség jelentését sajnálattal veszi tudomásul; s bár nem kötheti le magát évi állandó segélyre: társadalmi téren szívesen buzgólkodik a Kálvineum érdekében.

24. Olvastatik Erdélyi András lasztóci lelkész és Kiss Dezső lasztóci tanítónak e. m. közgyűléshez intézett együttes beadványa, melyben jelentik, hogy a tavaszi e. m. közgyűlés 61. jegyzőkönyvi számában említett panaszos ügy e. m. küldöttség közbejötté nélkül békés elintézését nyert oly módon, hogy Kiss Dezső a nagykázméri templomi istenitiszteleteket az eddigi díjért — a rét használatáért — továbbra is végzi.

Örvendetes tudomásul vétetik.

25. Ugyanezen közgyűlés 63. sz. a. a garanyi templom, iskola és tanítói lak építésére vonatkozólag utasította az egyházat, hogy a vállalkozóval kötött szerződésben a sátoralja-újhelyi m. k. államépitészeti hivatal 650/m. sz. átiratában megjelölt hiányokat pótolja és az esperest megbízta eme pótlás után az építési szerződést hagyja jóvá.

Esperes jelenti, hogy miután a szóban forgó hiányok pótolattak, — az építési szerződést jóváhagyta.

26. Ugyanezen közgyűlés 68. sz. határozatára az esperes jelenti, hogy a lasztoméri egyház iskolaügyét a presbytériumi és közgyűlésen szabályosan letárgyalta, iratait, melyek szerint 1913. tavaszáig az iskolaépítésre halasztást kértek, — a vármegyei közigazgatási bizottsághoz felküldettek.

A jelentés tudomásul vétetik s a lasztoméri egyháznak, — tekintettel nehéz helyzetére megengedjük, hogy 1913. tavaszáig az iskolaépítést elhalaszthassa; e határozatról Zemplénnvármegye kir. tanfelügyelője is értesítendő.

27. Folyó évi tavaszi e. m. gyűlés 70. pontja útasította a legényei egyházat, hogy miután a paróchia építési munkálatainak megkezdéséhez szükségelt iratok nem a törvény intézkedéseinek megfelelően készítették el, ezeket újból vegyék tárgyalás alá, a hiányokat pótolják s az így kiigazított s kiegészített az ügyre vonatkozó iratok újból terjesztessenek fel az egyházmegyére.

A beterjesztett s kiegészített építkezési okmányok, miután törvény szerint lettek letárgyalva s kiállítva, ezennel megerősíttetnek

28. Egyházmegyei ügyész tavaszi egyházmegyei közgyűlés 71. számú jegyzőkönyvi határozatára hivatkozással a hegyii utperben javasolja, hogy amennyiben a per megnyerését lehetőnek nem látja s a per tárgyát képező út értéke is oly kevés, hogy egy költséges pert kezdeni nem volna célszerű: az egyház a tulajdonjogi keresettől álljon el.

Egyházmegyei ügyész jelentése tudomásul vétetik s javaslata elfogadtatik.

29. A nagytoronyai egyház a tavaszi egyházmegyei közgyűlés 74. pontjára hivatkozással jóváhagyás céljából beterjeszti a Farkas-hegyen fekvő és lelkészi javadalomhoz tartozó 963 □-öl parlag szőlő eladására vonatkozó határozatokat s adásvételi szerződést.

Miután ez ügy az egyházi törvényeknek megfelelően letárgyaltatott: a bemutatott adásvételi szerződés megerősíttetik s a főtiszteletű Egyházkerülethez felterjesztetik.

30. A nagytoronyai egyház a tavaszi egyházmegyei közgyűlés 75. pontjára hivatkozással jóváhagyás céljából bemutatja a nagytoronyai Sándor-hegyen fekvő Matisz András-féle 365 □-öl kiterjedésű betelepített szőlő és 640 □-öl szőlőalj megvételére vonatkozó határozatokat s adásvételi szerződést.

Miután ez ügy szabályszerűen letárgyaltatott: egyházmegyei közgyűlés a bemutatott

adásvételi szerződést megerősíti s a főtiszteletű Egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

31. A nagytoronyai egyház a tavaszi egyházmegyei közgyűlés 76 pontjára hivatkozással jóváhagyás céljából bemutatja a volt faiskola terület eladására vonatkozó határozatokat s adásvételi szerződést.

Miután szabályszerűen letárgyaltatott: egyházmegyei közgyűlés a bemutatott adásvételi szerződést megerősíti s a főtiszteletű Egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

32. Ugyanezen közgyűlés 77. szám alatt a nagytoronyai tanítói lak építésére vonatkozó tervet és költségvetést szabályszerű tárgyalás és határozathozatal végett az egyháznak visszaadta. Az egyház előljárósága az eljárás törvényszerű lefolyásáról szóló iratait jelen közgyűlésünkre beadta. Egyszermind benyújtják a tanítói lak építésére vonatkozó 3036 kor. rendkívüli adó kivetésére vonatkozó irataikat. A szóban forgó összeget a hívek az 1911—12—13. évek alatt fizetnék be.

A nagytoronyai tanítói lak építésére vonatkozó terv- és költségvetés — miután most már szabályszerűen letárgyaltatott, megerősítették, valamint a rendkívüli adó kivetése is, mely szintén törvényesen volt letárgyalva, közszemlére kitéve s ellene felebbezéssel senki sem élt, — megerősítették.

33. Folyó évi tavaszi egyházmegyei gyűlés 87. p. 2. sz. alatti b) és d) betűk jelzése alatt a kistráskai és tussai gondnokok csak akkor nyernek felmentvényt, ha az ott kifogásolt hibák kiigazításáról jelentést tesznek.

Miután Kistráskán a 28 koronát jelenlegi lelkész az egyház pénztárába befizette s miután a tussai gondnok a kifogásolt 110 kor. 22 fill. italköltségről részletesen elszámolt, mindkét gondnoknak a felmentvény megadatik; ez utóbbi

szigorúan figyelmeztetvén arra, hogy jövőre az ilyen nagyobb összegű italköltségek kiadásától óvakodják.

34. Ugyanezen évi tavaszi egyházmegyei gyűlés 87. pont 6. alpontja utasította a nagybárii egyházat, hogy a 15 drb. szövetkezeti részvény vásárlásáról tegyen tüzetes jelentést s e vásárlás engedélyezését utólagosan is kérje.

A beérkezett jelentés tárgyalás alá vétetvén, egyházmegye nem látja biztos helyen elhelyezve az egyház pénzét, azért kimondja, hogy a részvényekbe fektetett összeg visszaszerzésére egy évi haladékot ad, mely 1 év alatt a presbyterium írásbeli jótállást vállaljon s erről szóló nyilatkozatát küldje be az espereshez; egy év múlva pedig jelentés adandó be az ügy elintézéséről.

35. Ugyanezen évi tavaszi egyházmegyei gyűlés 36. p. utasította a magyarsasi és tussai egyházat, hogy tantermeiket hozzák rendbe; a csarnahóit, hogy iskolai ingatlanát kebeleztesse az egyház nevére és a nagybáriit, hogy az iskolát külső felirattal lássa el.

A magyarsasi lelkész jelenti, hogy miután az egyház az iskola államosítása iránt már tárgyalásokba bocsátkozott, de a tárgyalás, hogy mi okból — nem tudják — megakadt, addig míg a dolog eldőlt, halasztást kér a tanterem rendbehozására.

A tussai egyház bemutatja a tanterem és tanítói lakás felépítésére vonatkozó határozatait, amelyek szerint kész azt teljesen újból felépíteni, minek megkezdésére a jövő év tavaszáig haladékot kér.

Csarnahó jelentést nem küldött be.

Nagybárii az iskolát külső felirattal ellátta.

Egyházmegye utasítja a magyarsasi egyházat, hogy az iskola államosítására vonatkozó összes iratokat terjessze be az espereshez, hogy a jövő évi tavaszi gyűlésünkön azokból meg-

állapítható legyen, mi az oka annak, hogy a tárgyalások megszakadtak.

A tussai építkezésre az engedélyt, valamint a jövő tavaszig való halasztást megadja azzal a határozott utasítással, hogy a tervet és költségvetést tavaszi közgyűlésünkre megerősítés végett okvetlen terjessze be.

Csarnahó szigorúan utasítatik, hogy jelentését legközelebbi közgyűlésünkre adja be.

Nagybári jelentése tudomásul vétetik.

36. Olvastatik özv. Báró Bánffy Dezsőné köszönő levele néhai férje, Báró Bánffy Dezső elhunytá alkalmából kifejezett részvéért.

Egyházmegyei közgyűlés a köszönő levelet tudomásul veszi.

37. Olvastatik Főtiszteletű dr. Baltazár Dezső köszönő levele tiszántúli püspökké történt megválasztása alkalmából kifejezett üdvözetért.

Tudomásul vétetik.

38. Olvastatott főt. Fejes István sátoraljaujhelyi lelkész-püspöknek az egyházmegyéhez intézett beadványa, mely szerint Visegrádi Jánost, aki kegyesrendi áldozó pap volt, de a református egyházba áttért, hogy lelkészi jellegét megtarthassa, őt a sátoraljaujhelyi egyházban segédlelkészül alkalmazta addig is, míg a különbözeti vizsgát leteheti. Kéri nevezettnak segédlelkészi minőségben az egyházmegyébe való bekebelezését.

Visegrádi János sátoraljaujhelyi segédlelkész felsőzemléni egyházmegyénkbe ezennel bekebeleztetik.

39. Olvastatott az egyházmegye tanügyi bizottságának 1911. évi augusztus hó 8-án Sátoraljaujhelyben tartott ülésének jegyzőkönyve, mely szerint

1. tanügyi bizottság javasolja, hogy miután az iskolalátogató bizottságok többszöri felkérésre és figyelmeztetésre sem töltik ki pontosan a látogatási jegyzőkönyveket és statisztikai íveket, tiltassék le az illető bizottság fuvar, illetve napidíja mindaddig, míg ama bizottság munkálatát kifogástalanná s elfogadhatóvá nem teszi.

2. Mindennapi iskolaköteleseink száma volt: 1720; 58-al kevesebb, mint tavaly; ezek közül saját iskolánkba járt: 1202, más vallásúba 27, községi és állami iskolába: 466. Nem járt iskolába: 14, a mi abszolúte is elég örvendetes szám, mert az egésznek 0.7%-ja, relative még inkább, mert a tavalyinál 11-el kevesebb. Ismétlő iskolaköteles volt 618, kik közül csak 7 nem járt iskolába.

Kolbásán, a hol különben is csak 18 a ref. tankötelesek száma s a hol épen ez év folyamán I. oszt. nem volt — mert abban az évben nem születtek — 4 a beiskolázatlan mindennapi ref. tankötelesek száma, Málcán pedig 8.

Miglészen és Kisazarban, hol a ref. iskolások száma 28, illetőleg 18; 3, illetve 2, Lasztócon pedig 1 ref. gyermek jár más felekezetű iskolába.

Felekezeti iskoláink száma: 32; tehát 1-el több, mint tavaly; ezekben szolgálatot teljesített 32 tanító; 30 fi, 2 nő, szabadságolva volt 1 férfi. A tanítók közül rendes minőségben szolgált 32, ideigencen: 1, okleveles: 32, nem okleveles: 1. Vallástanítás tartatik 14 állami, községi és más felekezetű iskolában.

3. Az iskolák osztályzata a következő:

Kitűnő: Abara fi és nő, Deregyő, Garany, Hardicsa, Imreg, Kistráska, Kistoronya, Ladamóc, Lasztóc, Magyarizsép, Nagyráska, Vásárhely. Vallástanítás szempontjából: Berettő, Homonna, Hosszúház, Legenye, Nagykázmér, Nagymihály, S. a.-újhely.

Dicséretes: Alsómihályi, Bánóc, Csarnahó, Kisazar, Kolbása, Lasztomér, Málca, Miglész, Morva, Nagybári, Nagytoronya, Szalók, Tussa, Zemplén. Vallástanítás szempontjából: Bodzásújlak, Cselej-Szécsegres, Gercsely, Lazony, Töketerebes.

Jó: Szöllőske, Szürnyeg. Vallástanítás szempontjából: Kazsó.

Elégséges: Gálszécs, Hór, Magyarsas. Lelkész betegsége miatt nem volt megvizsgálható és osztályozható: Bodrogszerdahely.

Kiváló eredménnyel tanította Zsoldos Ferenc nagyrásкаи tanító a kosár-, szalma- és gyékényfonást.

4. Más felekezetű gyermek jár iskoláinkba 376, még pedig r. és g. kath.: 209; luth. 42; izr. 125.

Tanügyi bizottság, míg egyfelől örömet fejezi ki a felett, hogy ennyi más felekezetűt részeltethet egyházunk a tudomány áldásában — másfelől azonban arra kéri a nagy. egyh. megyét, méltóztatnék egységes utasítást adni az egyes iskolafenntartó egyházaknak, hogy e tekintélyes számú más felekezetű gyermekek után lehet-e s ha igen, milyen összeget szedni és szükség esetén közigazgatási uton behajtani iskolafenntartás címen?

5. Nagyobb mérvű mulasztások voltak: Abarán, Szöllőskén, Imregen és Szürnyegen.

6. Iskoláink közül 6 osztályú volt: 20; 5 osztályú: 9; 4 osztályú: 2; 3 osztályú: 1; Utasítandók a hóri, hogy a IV., VI. osztályt, a szöllőskei és csarnahói, hogy az V., VI. osztályt, a magyarizségi, miglészi, gálszécsi, kisazari, szalóki, kistráskai, bánóci, morvai, kolbásai tanítók, hogy a VI-ik osztályt a lehetőség szerint állítsák be.

7. A tanítói lakás rosz: Szöllőskén, Magyaracson, Szürnyegen, Nagytoronján, Nagybáriban, Csarnahón, Tussán, Alsómihályiban és Málcán.

8. Az iskola nem törvényszerű: Lasztomérban, Kistoronyán, Szürnyegen, Magyaracson, Zemplénben, Alsómihályiban, Hardicsán. Általános baj mindeniknél az alacsonyág, szűkméret, túlzásufoltság.

9. Felszerelés nem eléggé kellő: Szöllőskén, Magyaracson, Imregen, Hórban, semmi: Csarnahón.

10. Kisebb hiányok vannak 1. Szöllőskén, hol iskolai leltár és értesítő könyvecske nincs. 2. Nagybáriban, hol iskolai leltár és órarend nincs. 3. Csarnahón Leltár nincs.

11. Adományozások történtek iskolai célokra: 1. Málcán: Nyomárkay Aurél főgondnok úr, magyarul jól beszélő gyermekek számára 6 kort.; Deregyőn: Schmidt Géza tisztartó úr iskolai szükségletekre 20 kort.; Lasztócon: iskola szükségére gyűjtés útján 20 kor. 4. Nagytoronján tanítói lak építésre gr. Eszterházy Móric orsz. gyűl. képviselő úr 150 kort. Lasztomérban a politikai község iskolai felszerelésre 3 éven át 100—100 kort.

12. Tanügyi bizottság arra való hivatkozással, hogy felsőbb egyházi hatóságaink bizottsági tagjaikat gyűléseik alkalmával fuvarkölséggel látják el, továbbá ama méltánylandó oknál fogva, hogy tanügyi bizottságunk tagjai általában szegény sorsú emberek, kiket épen az anyagi megterhelhetés a gyűlésen való megjelenéstől is visszatart, azzal a kéréssel fordul az egyházmegyéhez, méltóztatassék a tanügyi bizottság jkönyve szerint a gyűlésen megjelent

tagjainak a többi bizottságok tagjaiéhoz hasonló fuvarköltséget szavazni meg.

Azt is kéri, hogy azokon a helyeken, a hol állami iskolákat kell vallástani szempontból megvizsgálni, rendes fuvarköltséget utaljon ki az illető bizottság részére.

Egyházmegye a jelentésekre, illetve javaslatokra a következő határozatokat hozza:

1. iskolalátogatási bizottságok a jegyzőkönyvek és statisztikai ívek pontos kitöltésére utasítatnak, fuvar és napi díjaik csak abban az esetben fizethetők ki, ha ennek teljesen megfeleltek, miért ezek az egyházmegye pénztárnoka által csak akkor fizethetők ki, ha a tanügyi bizottság papi elnöke erre utalványt ad.

2. A 2. pont alatti jelentés tudomásul vétetik; a kolbásai, málcai, miglészi, kisazari és lasztóci előljáróságok pedig utasítatnak, hogy a ref. gyermekek beiskoláztatásáról szigorúan gondoskodjanak s kövessenek el minden lehetőt, hogy ref. növendékeink saját iskoláinkba járjanak.

3. A 3. pont tudomásul szolgál.

4. A 4. pontra vonatkozólag utasítja az iskolák előljáróságait, hogy a más vallású növendékek megadóztatásánál az 1868. évi LIII. t.-c. rendelkezései szerint járjanak el.

5. Utasítatnak az abarai, szöllőskei, imregi és szürnyegi egyházak előljáróságai, hogy a mulasztásokat esetről-esetre adják ki s ha a községi előljáróságok részéről hanyagságot tapasztalnak, azt a főszolgabírói hivatalnak mulhatatlanul jelentsék be.

6. Utasítatik a hóri, hogy a IV., V. és VI-ik osztályt, a szöllőskei és csarnahói, hogy az V. és VI. osztályt, a magyarizségi, miglészi, gálszécsi, kisazari, szalóki, kistráskai, bánóci, morvai, kolbásai tanítók, hogy a VI-ik osztályt a lehetőség szerint állítsák be.

7. Miután a szöllőskei, magyarsasi, szür-

nyegi, nagytoronyai, nagybárii, tussai egyházak jelentéseiket már beadták: ezúttal a csarnahói, alsómihályi és málcai egyházak utasítatnak, hogy tanítói lakásukat hozzák rendbe, jelentést adván be erről tavaszi egyh. megyei gyűlésünkre.

8. A lasztoméri iskola felépítésére haladékokot ad 1913. év tavaszáig, a kistoronyai, szürnyegi, zempléni, alsómihályi és hardicsai egyházat utasítja a megállapított hiányok pótlására, s jelentésüket a jövő évi tavaszi gyűlésre bekívánja.

9. Felszereléseik teljes beszerzésére utasítatnak: Szöllőske, Magyarsas, Imreg és Hór.

10. Utasítatik Szöllőske, hogy az iskola leltárát készítse el s az értesítő könyvecskéket szerezzé be; Nagybári, hogy leltárt és órarendet állítson össze, illetve készíttessen s ez utóbbit a tanteremben függessze ki, Csarnahó, hogy a leltárt állítsa össze, mindezekről jelentésök a f. évi tavaszi gyűlésre beterjesztendők.

11. Az iskolákra tett adományokat örvendetes tudomásul veszi egyházmegyénk s a jószívű adakozóknak hálás köszönetét e helyen is kifejezi.

12. Tanügyi bizottság mindkét javaslata érdemleges elbírálás végett áttétetik a számvevőszékhez, s annak jelentése tavaszi gyűlésünkre bekívántatik.

40. Olvastatott a ref. általános tanítói egyesület 1911. év július hó 31-én S.-a.-újhelyben tartott közgyűlésének jegyzőkönyve, a melyben jelenti, hogy

1. Dókus László tanítóegyesületi világi elnök, ki egyh. megyei gondnokká választatott meg, ez állásáról lemond s elbúcsuzik az egyesülettől.

Az egyesület sajnálattal veszi tudomásul Dókus László lemondását, azt elfogadja s elhatározza, hogy őt, ki évről-évre jótéteménnyel árasztotta el az egyesületet, jegyzőkönyvi köszönetet

szavaz 10 évi tanítóegyesületi munkálkodásáért és őt az egyesület örökös tiszteletbeli tagjának választja.

2. Karakó Ferenc egyesületi tanítói elnök elnöki tisztségéről szintén lemond.

Egyesület Karakó Ferenc lemondását nem veszi szívesen, de tekintve azt, hogy nevezett elnök ez alkalommal már nem első ízben mond le, hanem lemondását már több ízben is benyújtotta: most már a lemondást elfogadja s több évi elnöki munkálkodásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

3. Az egyesület Dókus László helyére világi elnökké: Bernáth Aladár tanácsbíró, tanítói elnökké pedig Liszkay Bertalan hardicsai tanítót választja meg.

4. Az egyesület vagyoni állása a következő. Bevétel: 720 kor. 42 fill.; Kiadás: 93 kor. 32 fill. Maradvány 627 kor. 10 fill.

5. Egyesület tisztelettel kéri az egyházmegyét, hogy a tanítói képviselők részére a szokásos fuvar és napi díjat esetről-esetre kiszolgáltatni méltóztassék.

Egyházmegyei közgyűlés a jelentéseket tudomásul veszi, Bernáth Aladár világi és Liszkay Bertalan tanítói elnököket állásukban maga is örömmel üdvözli s működésükre Isten áldását kéri; a tanítói képviselők fuvar és napdíj érdemleges elbírálását számvevőszékhez teszi át.

41. Megüresedett az egyházkerületi tanítói képviselői állás.

melyre Liszkay Bertalan tanító egyesületi tanító-elnök választatott meg.

42. Olvastatott Kájel István őszödi lelkész memoránduma, amelyben a belkörü tűzbiztosítás elfogadását és életbeléptetését kéri.

Miután egyh.-megyénk az egyházkerület útján a Fonciére Pesti biztosító intézettel szerződéses viszonyban van, e kérdés felett ez idő szerint napirendre tér.

43. Olvastatott a gálszécsi egyház lelkészének jelentése, a mely szerint a gálszécsi anyaegyházhoz tartozó Gerenda társegyház ref. birtokosai az 50-es években történt tagosítás alkalmával, amint a gálszécsi egyház birtokában levő iratokból meggyőződött, $2\frac{1}{2}$ hold föld adományozásával, azon pár-bér és szolgálmányok alól, melylyel azelőtt a lelkészt fizették, — megváltották magokat. Csodálatos képen azonban ennek $2\frac{1}{2}$ hold földnek csak a felét, mintegy öt vékást, használja a lelkészi hivatal több mint 3 évtized óta, másik fele az egyház használatában van, sőt nevére is van telekkönyvezve.

Kéri azért az egyházmegyét, méltóztassék megbízni a legközelebb működő egyházlátogatóságot, hogy ez ügyet az egyháznál lévő iratokból derítse ki s eljárásáról jelentést tegyen a közgyűlésnek.

Közgyűlés e jelentést tudomásul veszi, s megbizza a legközelebbi egyházlátogatóságot, hogy ez ügyben pontosan járjon el s jelentését terjessze be a legközelebbi közgyűlésre.

44. A nagytoronyai ref. egyház az új tanítói lakás építésére szükséges 3500 korona egyházkerületi kölcsön engedélyezését kéri.

Miután az ügy szabályszerűen letárgyaltatott: e.-m. közgyűlés a kérvényt pártolólággal terjeszti fel a Főtitiszteletű Egyházkerülethez.

45. A kolbásai református egyház jóváhagyás céljából bemutatja egy istálló, szekérszin, sertésöl építésére vonatkozó határozatokat s a szükséges 1525 korona előteremtését célzó rendkívüli kivetést.

Miután az ügy teljesen szabályszerűen letárgyaltatott: e.-m. közgyűlés a bemutatott rendkívüli kivetést megerősíti.

46. A hardicsai református egyház bemutatja jóváhagyás céljából a templomrenoválásra s orgonaépítésre szükséges 4757 korona rendkívüli egyházi adó kivetését s a vonatkozó jegyzőkönyveket.

Miután az ügy teljesen szabályszerűen letárgyaltatott, e -m. közgyűlés a 4757 korona rendkívüli egyházi adó kivetését megerősíti.

47. E.-m. dékán bemutatja az országos lelkészi nyugdíjintézet 1911 évi járulékáról szerkesztett kimutatást.

Egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetik, amint alább következik s felhívatnak a lelkészek és egyházak, hogy járulékaikat november 1-ig fizessék be.

Kimutatás az orsz. lelkeszi nyugdíj intézet f. évi járulékaikról.

Sorszám	Egyházközség neve	Nyugdíjintézeti tag neve	Belépési járulék		Kamat		Tagsági díj		Fenn-tartási járulék	
			K	f	K	f.	K	f.	K	f.
1	Abara	Horkay Bertalan	—	—	—	—	61	32	35	04
2	Alsómihályi	Cseh Pál	92	61	—	—	59	46	33	98
3	Bánóc	Hutka József	182	07	—	—	69	26	39	58
4	Bodzásujlak	Hubay Bertalan	106	73	—	—	68	53	39	16
5	Csarnahó	Stefán Mihály	—	—	—	—	43	77	35	—
6	Deregyő	Tudja Mihály	121	26	—	—	64	85	37	06
7	Gálszécs	Péter Mihály	141	39	—	—	65	60	37	48
8	Gercsely	Botka Bertalan	157	18	—	—	76	66	43	80
9	Hardicsa	Séra János	—	—	—	—	57	75	33	—
10	Kazsó	—	—	—	—	—	40	13	22	93
11	Kisbári	Sallay Béla	96	46	—	—	56	90	32	51
12	Kolbása	Szombathy Antal	47	53	—	—	58	10	33	20
13	Lasztóc	Erdélyi András	139	95	—	—	56	95	32	54
13	Lasztómér	ifj. Virág József	174	15	—	—	73	61	42	06
15	Legenye	Kádár János	79	02	—	—	56	39	32	22
16	Magyarizsép	Tomory Pál	118	58	—	—	70	50	40	28
17	Magyarsas	Kozma Antal	—	—	—	—	57	16	32	66
18	Málca	Kiss Tamás	173	—	—	—	71	55	40	88
19	Nagyráska	Sztankovics L.	—	—	—	—	26	10	32	90
20	Nagytoronya	Román Ernő	96	21	—	—	55	04	31	45
21	Sátoraljaujhely	Fejes István	—	—	—	—	77	30	61	80
22	Sátoraljaujhely	Szalay Béla	286	72	22	94	56	56	32	32
23	Szőlöske	Kozma Gedeon	—	—	—	—	66	92	38	24
24	Tusa	Nyitray Lajos	127	47	—	—	67	—	38	28
25	Zemplén	Szeghő Benő	—	—	—	—	—	—	38	76
26	Homonna	Böszörményi S.	176	86	49	52	67	28	38	45
27	Kisazar	Máthé Miklós	110	14	17	62	58	41	33	38
28	Kisráska	Horkay Lajos	114	97	—	—	60	95	34	84
29	Ladamóc	Bornemisza I.	135	79	—	—	55	18	33	24
30	Migléc	Helmecky Antal	174	60	—	—	58	18	33	24

Tudja Mihály

egyházm. pénztárnok.

48. Ugyan ő bemutatja az országos egyházi közalap 1911. évi járulékaikról szóló kimutatást.

Egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetik, amint alább következik s felhívatnak az egyházak, hogy járulékaikat november 1-ig fizessék be.

Kimutatás az országos egyházi közalapjárulékról 1911. évre.

Sorszám	Egyházközség neve	Összeg		Sorszám	Egyházközség neve	Összeg	
		K	f.			K	f.
1	Abara-Néspeszt	60	32	39	Magyarizsép	9	68
2	Bánóc	17	76	40	Upor	—	88
3	Rákóc	1	28	41	Cselej	2	80
4	Lazony	15	92	42	Pelejte	1	68
5	Berettő	16	32	43	Egres	7	04
6	Lask-Gatály	3	60	44	Kisruszka	1	52
7	Morva	10	40	45	Céke-Kásó	1	60
8	Vásárhely	39	28	46	Sziürnyeg	27	44
9	Bodzásujlak	15	60	47	Imreg	18	16
10	Garany	25	60	48	Málca	15	76
11	Csarnahó	34	16	49	Dobróka	—	32
12	Deregyő Butka	50	88	50	Kácsánd	4	24
13	Szalók	7	76	51	Magyarsas	8	80
14	Gálszécs s. f. e.	15	92	52	Márk	3	52
15	Kelecsény-Velejte	3	92	53	Petrik	1	20
16	Gercsely	4	64	54	Falkus	1	36
17	Kiszte	7	60	55	Miglész	6	16
18	Hardicsa	41	76	56	Vécse	8	16
19	Töketerebes	11	20	57	Alsómihalyi-Kiskázmér	16	48
20	Homonna	10	96	58	Nagyráska	19	92
21	Kazsó	4	80	59	Nagytoronya	16	—
22	Barancs	2	—	60	Kistoronya	25	—
23	Kis- Nagyazar	11	22	61	Sátoraljaújhely	184	72
24	Kisbári	8	48	62	Széphalom	—	24
25	Nagybári	24	48	63	Hosszuláz	4	32
26	Kisráska	15	22	64	Szóllóske	15	12
27	Hegyi	8	88	65	Bodrogszög	6	88
28	Kolbása	14	64	66	Bodrogszerdahely	28	24
29	Szilvásujfalu	1	84	67	Borsi	8	64
30	Kozma	2	24	68	Tusa-Bosnyica	24	56
31	Ladamóc	38	96	69	Parnó-Techna	2	88
32	Lasztóc	10	24	70	Tusaujfalu	9	92
33	Nagykázmér	3	52	71	Hór	15	44
34	Lasztomér	36	80	72	Zemplén	26	72
35	Nagymihály	14	32	73	Kisujlak	5	76
36	Füzesér	2	40	74	Pálfölde	6	16
37	Rebrin	7	68	75	Szentmarja	6	48
38	Legenye	14	16				

Tudja Mihály
egyházmegyei pénztárnok.

49. Olvastatik Ónody Zoltán kistráskai tanító azon kérelme, hogy az e.-m. közgyűlés utasítsa a kistráskai s hegyii egyházakat az 1910. s 1911-ben végzett templomi szolgálatokért neki szóbeli egyezség szerint járuló, de fent nevezett két egyház részéről megtagadott évi 2—2 köből összesen tehát 8 köből gabonának a kiszolgáltatására.

Miután az ügy kellően elkészítve nincs: Ónody Zoltán beadványa a kistráskai s hegyii egyházak presbyteriumainak azzal adatik ki, hogy az abban foglalt ügyet tárgyalják, szabályszerű határozatot hozzanak s azt az espereshez terjesszék be.

50. Horkay Lajos kistráskai lelkész azt kéri, hogy Rácz József volt lelkész által fizettessék vissza az a 30 korona, melyet ő az egyháztól szobafestés és kis kert kerítés címén illetéktelenül felvett, miután mind a két dolog előnyeit otllakása alatt kihasználta s eltávozása után mind a két dolgot az egyház újból megcsináltatta.

Egyházmegye lelkész kérésének helyt ad s megbízza az esperest, hogy keresse meg az ungi e.-m. esperesét, hogy e 30 koronát Rácz József jelenleg nagyrócsei lelkészen vegye be s a kistráskai egyház gondnokának küldje el.

51. Lengyel István püspöki titkár a f.-zempléni egyházmegyébe való bekebeleztetéseért folyamodik.

Nevezett, mint aki rendes lelkészi jelleggel bír s főt. Fejes István püspök ur mellett titkári teendőket végez, a f.-zempléni egyházmegye kebelébe ezennel felvétetik, rendes lelkészi minőségben.

52. Az őszi segélyek iránt benyújtott kérvények

a segélyosztó bizottságnak kiadatnak.

53. Főjegyző jelenti, hogy a jelen év május 2-án Sátoraljauhelyen tartott egyházmegyei közgyűlés 90-ik pontjából, az ezen pontot jegyzőkönyvező jegyző tévedéséből kimaradt az, hogy a május 1-én ülésezett lelkészegyesület 5-ik j. k. sz. szerint Hutka József esperest, ki a lelkészegyesület ügyeit, elnöki minőségben 10 évig vezette, lelkészegyesületi tb. elnökké választotta. Kéri, hogy ez, a történeti hűség kedvéért egyházmegyénk jegyzőkönyvébe utólagosan fölvétsék.

A főjegyző előterjesztése jegyzőkönyvbe vétetik.

54. Az orsz. közalaphoz segélyért folyamodtak a következő egyházak:

a) Szöllöske, tanítóilak építésére kér 1173 koronát.

Mint igen szegény, kevés népességű, sok adóssággal küzdő, terhes viszonyok és idegen felekezetek közt élő egyház 1000 koronára ajánltatik.

b) Legenye, avult lelkészlaka javítására kér 1000 koronát.

Mint sok gonddal küzdő, sokat építkezett, szegény, kevés számú, de buzgó tagokból álló egyház, ajánltatik 800 koronára.

55. Dókus Gyula, a sátoraljauhelyi egyház főgondnoka, tekintettel arra, miszerint ez év október 1-én és a következő napokon Sátoraljauhelyen egyházkerületi közgyűlés lesz, kéri egyházmegyénket, hogy az egyházkerületi gyűléstartásra a közigazgatási államsegélyből megszavazott, de az egyházmegye által még ki nem utalt 800 koronán felül, szavazzon meg, még 800 koronát, mert 8 évben egyszer esik az egyházkerületi gyűlés tartása Sátoraljauhelyre, az évenként 200 koronájával előirányzásba felvett összeg 1600 koronát tesz ki.

Egyházmegyénk kimondja, hogy a jelen évi őszi egyházkerületi gyűlés tartására már megszavazott és az egyházmegyénél már letétben

lévő összeget a sátoraljaujhelyi egyháznak kiutalja, a hiányzó 800 koronát, 4 éven át, évi 200 koronájával fogja a sátoraljaujhelyi egyháznak, a közigazgatási államsegélyből kiutalni.

56. Segélyosztó-bizottság tagjaivá újból megválasztatnak:

Hutka József és Dókus László elnökön kívül: Kozma Antal papi tanácsbíró, Tudja Mihály pénztárnok, Dókus Gyula, Bernáth Aladár világi tanácsbírók és Isépy Zoltán vil. főjegyző.

57. Egyházkerületi képviselőkül kiküldetnek

az elnökség mellett rendes tagokúl: Kádár János, Kozma Antal papi — Bernáth Aladár, Nemes Sándor világi tanácsbírák, Péter Mihály papi, Isépy Zoltán világi főjegyzők, póttagokúl: Virág József papi, Thuránszky Tihamér világi tanácsbírák.

58. Időszaki bíróság tagjainak megbízatása lejárván,

megválasztatnak az elnökség mellett: Virág József papi — Dókus Gyula, Bernáth Aladár világi tanácsbírák, Isépy Tihamér ügyész, mint rendes, Szeghő Béni, Tudja Mihály papi, Nemes Sándor világi tanácsbírák, mint póttagok.

59. A jegyzőkönyv hitelesítésével az elnökség s a

jegyzői kar mellett az Ujhelyben lakó tisztikar bizatik meg.

60. E jegyzőkönyvi pontok a Sátoraljaujhelyen 1911. szeptember hó 8-án tartott hitelesítő bizottsági ülésen

meghitelesítették.

E jegyzőkönyvi pontokat jegyezték:

Péter Mihály papi főjegyző az 1—10, 18, 19, 22, 25—26, 32, 38, 52—56, 60. pontokat;

Tomory Pál papi aljegyző a 11, 12, 13, 21, 27, 33, 34, 35, 39—43, 51, 57. és a bírósági pontokat;

Hubay Bertalan h, papi aljegyző: a 14—17, 20, 23, 24, 28—31, 36, 37, 44—50, 58—59. pontokat.

Birósági ügyek.

I.

Jegyzőkönyv.

Felvétel a felsőzempléni ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának 1911. év aug. hó 29-én Málcán tartott ülésében.

Jelenvoltak: I. A bíróság részéről: Hutka József esperes és Dókus László egyházmegyei gondnok kettős elnöklete alatt Szegő Béni, Kozma Antal, Tudja Mihály, Dókus Gyula, Bernáth Aladár, Thuránszky Tihamér, Nemes Sándor tanácsbírók, mint szavazó bírók, Dr. Isépy Tihamér e. m. ügyész, Virág József előadó bíró és Tomory Pál e. m. papi aljegyző, jegyzőkönyvvezető.

II. A felek részéről: Kádár János legényei lelkész, mint Sütő Kálmán írásbeli megbízottja és Helmeczi Antal miglész lelkész.

Tárgy: A miglész 1910. évi lelkészi I. és IV. osztályu keresetiadó megosztása.

Tárgyalást vezető esperes-elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelen levő bírók ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset fenn nem forog, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett s így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Ezután előadó a tényállást a következőkben ismertette: Sütő Kálmán volt miglész, jelenleg semjéni lelkész f. év aug. hó 3 án kelt s a felsőzempléni egyházmegye bíróságához intézett beadványában azt a panaszát terjeszti elő, hogy hivatali utóda Helmeczi Antal miglész lelkész a neki panaszos által eladott értékek árából 26 koronát visszatartott a

miglészi lelkészi javadalom után 1910-re kivetett I. és IV. osztályu kereseti adók kifizetésére.

Sérelmesnek tartja ezt Sütő Kálmán magára nézve azért, mert ő a miglészi lelkészi jövedelemnek 1910-ben csak a kisebb részét és pedig nem is egészen az $\frac{1}{3}$ -át használta, a mennyiben 1910. ápril 25-én hagyta el a miglészi paróchiát s az egész lelkészi jövedelemből csak 763 koronát kitevő congruának ápril 25-éig, tehát alig 4 óra eső részét, ugyanazon időre a stólát, nem különben a szántóföldek $\frac{1}{3}$ -ának jövedelmét élvezte, mely szántók azonban — mint panaszos mondja — kereseti adó alá nem is jöttek, mivel utánnok föld adót fizet a lelkész s ez a ténykörülmeny az adó bevallási iven megis volt jegyezve.

Ezzel szemben a jelenlegi miglészi lelkész használta a 763 kor. congruának több mint $\frac{2}{3}$ -át, ápril 24-től a stólát, a buza, gabona, gyalog és cugosnapok váltság-pénzét, a tőke kamatot egészben, a szántóföldek $\frac{2}{3}$ -át és a rétet egészen. Így panaszos a lelkészi jövedelemnek $\frac{1}{3}$ -át sem élvezte, mégis az I. és IV. oszt. kereseti adókat 2 kor. hiján az egész évre ő fizette.

Ezzel szemben Helmeczi Antal miglészi lelkész a jegyzőtől nyert informátióra hivatkozik, aki ugy adta tudtára, hogy Miglészen nem ő, aki a lelkészi jövedelemnek 1910-ben több, mint $\frac{2}{3}$ -át, hanem Sütő Kálmán tartozik fizetni, a ki pedig az 1910-re eső lelkészi jövedelemnek $\frac{1}{3}$ -át sem élvezte. Elmondja még panaszlott, hogy az 1910-ik évre IV. oszt. kereseti adót előző állomásán Szalókán fizetett s így Miglészen is nem fizethet, azt meg, hogy a Sütő I. oszt. kereseti adóját is ő fizesse, még igazságtalanabb dolognak tartaná.

Sütő Kálmán panaszos kéri a miglészi lelkészi jövedelem után az 1910-ik évre kivetett I. és IV. oszt kereseti adónak reá eső rész megállapítását s a különbözeti összegnek részére való visszautaltatását.

Miután a felek részéről ugy az egyik, mint a másik az előadó által már ismertetett tényt a maga szavaival újból elmondotta, elnök felszólította a hallgatóságot, hogy a tanácskozás helyét hagyja el.

Miután ez megtörtént, a bíróság, zárt ülésben a következő ítéletet hozta :

Ítélet.

A felsőzempléni ref. egyházmegye közigazgatási bírósága az 1910. évre kivetett 4 kor. I. oszt. kereseti adónak s a 24 kor. IV. oszt. kereseti adóból azon hányadnak megfizetésére, mely 763 kor. congrua és a lelkészi szántóföldek hivatalosan megállapított bérértékének $\frac{1}{3}$ -ára esik: Sütő Kálmán semjéni lelkész s a tőle visszatartott 26 koronából így fennmaradó összegnek a Sütő Kálmán javára való visszatérítésére Helmeczi Antal miglészi lelkész köteleztetik.

Erről úgy Sütő Kálmán, mint Helmeczi Antal lelkészeket ezzel az ítélettel értesíti.

Indokolás.

Az I. oszt. kereseti adó nem az élvezett jövedelem, hanem a javadalmasnak 16 éven felül levő családtagjai, illetve cseléd személyzete után vettetik ki: kötelezni kellett tehát Sütő Kálmán semjéni lelkészt az 1910. évben rá vetett 4 kor. I. oszt. kereseti adó kifizetésére, mert ez kizárólag őt és semmi körülmények között nem az ő hivatali utódát, illetve a jövedelmet vele közösen élvező lelkészt illeti. A IV. oszt. kereseti adót azonban meg kellett osztani panaszos és panaszlott között ref. egyházunkban a gyakorlat által szentesített ama jogelv alapján, hogy minden javadalmas annyi javadalom után fizeti az adót, a mennyit haszonélvez. Sütő Kálmán az 1910. évben a miglészi lelkészi jövedelemből a congrua és szántóföldek $\frac{1}{3}$ -át élvezte, e jövedelem arányában kell tehát a IV. oszt. kereseti adót is fizetnie és Helmeczi Antal is az általa használt jövedelem arányában köteles fizetni azt.

Az adóarány megállapításánál panaszos amaz érvelését, hogy a szántóföldek jövedelme keresetadó alapját nem képezte, mivel utánok földadót fizet a lelkész s ez a ténykörülmeny az adóbevallási iven is meg volt jegyezve — igazság gyanánt — egyéb bizonyítékok hiányában,

elfogadni nem lehetett, mert a bevallási iven való feljegyzésből még nem következik az, hogy az adókető bizottság által a földek jövedelme figyelmen kívül is hagyatott, sőt épen az ellenkezője bizonyos, mert a földbirtok jövedelmének levonásával ugyan mi után lehetne 24 kor. IV. oszt. kereseti adót a miglészi lelkészre kivetni? De nem állhat még végül az az okoskodás sem, hogy a miglészi lelkész a szalókai, és a semjéni lelkész a miglészi lelkész jövedelem után fizessen kereseti adót, mert ebből az az igazságtalanság is következhetnék, hogyha pl. valaki Miglészről év közben egy sokkal nagyobb jövedelmű lelkész állásra menne, a változás évében csak a miglészi jövedelem után fizetne 20—24 kor kereseti adót, dacára annak, hogy ujjabb helyén talán 4—5-szörte több jövedelmet élvez.

Ez ítélet a felek előtt nyílt ülésben élőszóval kihirdettetett.

II

Jegyzőkönyv.

Felvétetett a felsőzempléni ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának 1911. év aug. hó 29-én Málcán tartott ülésében.

Jelenvoltak: I. A bíróság részéről: Hutka József esperes és Dókus László egyh. megyei gondnok kettős elnöklete alatt Szegő Béni, Kozma Antal, Kádár János, Tudja Mihály, Dókus Gyula, Bernáth Aladár, Thuránszky Tihamér, Nemes Sándor tanácsbírók. Dr. Isépy Tihamér e. m. ügyész, Tomory Pál e. m. papi aljegyző, mint előadó és jegyzőkönyvvezető.

II. A nagyráskai egyház részéről: Sztankovics Lajos lelkész és Tóth András gondnok.

Előadó a tényállást a következőkben ismerteti:

A nagyráskai egyház 1909. évi gondnoki számadásában a számvevőszék javaslata alapján 84 kor. 20 fill. italfélékre elköltött összeget egyházmegye nem fogadott el, hanem annak részletes és érvényes nyugtákkal való elszámolására utasította a gondnokot. Minthogy pedig erre vonatkozó számadásait a gondnok nem terjesztette be: egyházmegyei közgyűlés 1911. év május hó 2-án Sátoraljaujhelyben tartott gyűlé-

sének 87. p. 9. alpontja szerint az E. T. III. t.-c. 23-ik §-ára hivatkozva, ez ügyet a közigazgatási bírósághoz tette át.

A bíróság ez ügy előadása után a következő végzést hozta.

Végzés.

Minthogy az idézett törvénycikk ez esetben hibásan alkalmaztatott, mivel közigazgatási birói eljárásnak csak elmarasztalási esetben van helye, nevezett gondnok pedig egyh. megyei közgyűlés által elmarasztalva még nem lett: ez ügy elbírálása vissza tétetik az egyh. megyei közgyűléshez, felhivatván a nagyráskai gondnok, hogy igazoló nyugtáit szerezzé be s az esperesi hivatalhoz a gyűlést megelőzőleg terjessze be.

Erről úgy Sztankovics Lajos lelkészt, mint Tóth András gondnokot ezzel a végzéssel értesíti.

Tárgymutató.

1. A közgyűlés előtt istenitiszteleet tartatott.
2. A közgyűlés megnyitása.
3. Nemes Sándor tanácsbíróvá választása.
4. A nyugdíjintézeti ügyrendre vonatkozó javaslat.
5. A Tanterv hit- és erkölcstani részére vonatkozó javaslat.
6. Az egyházak ingó és ingatlan javai kezelésére vonatkozó szabályrendeletre való javaslat.
7. Az egyházak jellege és jogviszonya.
8. Az egyházak területi beosztása.
9. A Gusztáv Adolf-féle segélyre Csarnahó ajánltatik.
10. A népiskolai szervezet és tanítói szolgálati pragmatika.
11. A szállóskei egyház tanítói lakás és iskola építésére engedélyt nyers erre eszközölt kivetése megerősítettik.
12. A nagybárii egyház bemutatja a tanítói lakás felépítésére vonatkozó törvényesen letárgyalt iratait.
13. A csarnahói iskola felszereléseinek beszerzésével esperes megbizatik.
14. Gálszécsi kikölcsonzött tőke.
15. Morvai kikölcsonzött tőke.
16. Ladamóci díjlevélügy.
17. Lasztoméri, tusai, gercselyi tanítói ingatlanok átíratásának ügye.
18. A Mezőlaborcon építendő templom ügye.
19. A varannói prot. templomügy.
20. Ladamóci regaleváltság.
21. Számvevőszéki, missiói, egyházmegyei nyugdíjbizottsági és segélyosztóbizottsági tagválasztás.
22. A hóri iskolatügy.
23. Kálvineum.
24. Az Erdélyi András lasztóci lelkész és a Kiss Dezső ottani tanító közötti ügy békés megoldást nyert.

25. A garanyi templom iskola és tanítói lak építésére vonatkozó szerződés.
26. A lasztoméri iskola ügye
27. A legényei egyház a paróchia javítási munkálatainak megkezdéséhez szükséges iratokat törvény szerint letárgyalva bemutatja.
28. A hegyii útper.
29. A nagytoronyai parlag szülő eladása.
30. A nagytoronyai egyház a Matisz András-féle szőlőt megveszi.
31. A nagytoronyai egyház a volt faiskola területét eladja.
32. A nagytoronyai tanítói lak terve és költségvetése megerősítettik.
33. A kistráskai és tussai gondnokok felmentvényt nyerne.
34. A nagybári 15 drb. szövetkezeti részvény megvásárlásáról való intézkedés.
35. A magyarsasi iskola államosítása, a tussai egyház iskola és tanítói lakás építési ügye. Nagybári jelentése az iskola külső feliratának beszerzéséről.
36. Br. Bánffy Dezsőné köszönő levele a férje elhunyt alkalmából kifejezett részvétért.
37. Dr. Balthazár Dezső tiszántúli püspök köszönete, a püspökké választása alkalmából való üdvözlésért.
38. Visegrádi János sátoraljaujhelyi segédlelkész az egyházmegyébe bekebeleztetik.
39. Egyházmegyei tanügyi bizottság évi jelentése.
40. Ref. általános tanító-egyesület gyűlésének jegyzőkönyve.
41. Egyházker. tanító-képviselő választás.
42. Kájel István őszödi lelkész memoranduma a belkörü tűzbiztosítás életbeléptetése iránt.
43. Gálszécsi egyház kérvénye a gerendai papi birtok ügyében.
44. A nagytoronyai egyház 3500 K kölcsönt vesz fel.
45. A kolbásai egyház rendkívüli adókimutatása.
46. A hardicsai egyház rendkívüli adókimutatása.
47. Az országos lelkészi nyugdíj 1911. évi járulékairól szóló kimutatás.
48. Az országos egyházi közalap 1911. évi járulékairól szóló kimutatás.
49. Ónody Zoltán panasza fizetésének visszatartása ügyében.
50. Horkay Lajos kérése 30 koronának Rácz József volt kistráskai, jelenleg nagyőröcsi lelkészen való behajtása tárgyában.
51. Lengyel István püspöki titkár rendes lelkészi minőségben egyházmegyénkbe bekebeleztetik.
52. Az őszi segélyek iránti kérvények a segélyosztó bizottsághoz utasítatnak.

53. Jelentés arról, hogy Hutka József volt „lelkészegyesületi“ elnök, tb. elnökké választatott.
54. A közalapi segélyre Szöllőske és Legenye ajánltatik.
55. A Sátoraljauhelyen tartandó egyházkerületi közgyűlés költségeire egyházmegyénk 1600 koronát szavazott meg.
56. Segélyosztó bizottság választása.
57. Egyházkerületi képviselők.
58. Időszaki bíróság.
59. A jegyzőkönyv hitelesítői és a hitelesítés helye.
60. A jegyzőkönyvi pontok meghitelesítése.

Bírósági ügyek.

- I. A miglészi 1910. évi lelkészi I. és IV. osztályú kereseti adó megosztása.
- II. A nagyráskai gondnok 1909. évi számadásában kifogásolt 84 K 20 f. italköltség visszatérítése.

Névmutató.

- A**bara 39.
Alsó Mihályi 39.
Br. Bánffy Dezsőné 36.
Dr. Baltház Dezső 37.
Bánóc 39.
Bernáth Aladár 21, 40, 57, 58, 59.
Bodroszerdahely 39.
Bodzásujlak 39.
Csarnahó 13, 35, 39.
Cselej-Szécsegres 39.
Deregyő 39.
Dókus Gyula 21, 57, 59.
Dókus László 21, 40, 57.
Egyházak 7, 48, 49.
Elnökség 58, 59.
Erdélyi András 24.
Gr. Eszterházy Móric 39.
Esperes 10.
Garany, 25, 39.
Gálszécs 14, 39, 43.
Gercsely, 17, 39.
Gerenda 43.
Hardicsa, 39, 47.
Hegyi 28.
Homonna 39.
Horkay Lajos 51.
Hór 22, 39.
Hosszúláz 39.
Hutka József 54, 57.

- Imreg 39.
Dr. Isépy Tihamér 59.
Isépy Zoltán 57, 58.
Karakó Ferenc 40.
Kazsó 39.
Kádár János 58.
Kájel István 42.
Kisazar 39.
Kiss Dezső 24.
Kisráska 33, 39.
Kistoronya 39.
Kolbása 39, 46.
Kozma Antal 57, 58.
Ladamóc 16, 20, 39.
Lasztomér 17, 26, 39.
Legenye 27, 39, 55.
Lelkészek 48.
Lasztóc 39.
Lazony 39.
Lengyel István 52.
Liszkay Bertalan 40, 41.
Magyarizsép 39.
Magyarsas 35, 39.
Málca 39.
Mezőlaborc 18.
Miglész 39.
Morva 15, 39.
Nagybári 12, 34, 35, 39.
Nagykázmér 39.
Nagyráska 39. II. Bir. ügy.
Nagytoronya 39.
Nagymihály 39.
Nemes Sándor 3, 21, 58, 59.
Nyomárkay Aurél 29, 31, 32, 39, 44, 45.
Ónody Zoltán 50.
Péter Mihály 58.
Rác József 51.
Sátoraljaujhely 39, 56.
Schmidt Géza 39.
Segélyosztó bizottság 53.

Szalók 39.
 Szeghő Benő 59.
 Szöllőske 11, 39, 55.
 Szürnyeg 39.
 Thuránszky Tihamér 58.
 Tudja Mihály 57, 59.
 Tussa 17, 33, 35, 39.
 Töketerebes 39.
 Varannó 19.
 Vásárhely 39.
 Virág József 58, 59.
 Visegrádi János 38.
 Zemplén 39.
 Zsoldos Ferenc 39.

